

KUOPIO

TILINPÄÄTÖS 2018

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue
Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta 20.2.2019

Sisällys

	sivu
Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen 2018	
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue	1
Omatoimisen hyvinvoinnin palvelut	9
Ohjatun hyvinvoinnin ja omaehtoisen oppimisen palvelut	16
Taidepalvelut	26
Sisäisen valvonnan selonteko	32
Mittaristo	35
Henkilöstöseuranta	37
Talousarvion toteutumisvertailutietoja	38
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen toimintatietoa 2018	48
Investoinnit	58
Projektien edistymisen seuranta	60

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue

Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Vähäkankaan katsaus ajalta 1.1.-31.12.2018

Toiminta (lyhyesti)

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen toiminta ja talous on toteutunut suunnitellusti.

Vuoden 2018 yhtenä toiminnan painopisteenä oli asiakasmäärän lisääminen kaikissa palveluissa. Tämä tavoite toteutui lähes kaikissa palveluprosessissa. Kirjastokäyntien määrä kasvoi. Museoiden näyttelyt ja tapahtumat olivat suosittuja ja asiakasmäärät olivat edelleen kasvussa, Kuopion museon remontista huolimatta. Liikuntapaikkojen käyttö säilyi hyvällä tasolla. Musiikkikeskuksen osalta remonttien vaikutus näkyi kävijämäärissä, kaupunginorkesterin kuulijoiden määrä tosin kasvoi remontista huolimatta. Myös kaupunginteatterin kävijämäärä kasvoi erityisesti vuokraustoiminnan osalta. Kulttuuri- ja liikuntaryhmiin osallistuneiden määrä kasvoi, kuten myös kansalaisopiston opiskelijamäärä.

Hyvinvoiva Kuopio –ohjelman valmistelu sekä avustus- ja maksupolitiikan uudistamistyö käynnistettiin. Osallistuttiin kaupunkitasoiseen palveluverkoston kehittämistyöhön (DigiPave) sekä palveluverkostotyöryhmän työhön.

Karttulan kirjasto avattiin uusissa tiloissa sekä Nilsin kirjaston peruskorjaus valmistui. Kuopion museon peruskorjaus ja laajennus –hankkeen palveluntuottajaksi valittiin NCC Suomi Oy allianssipimuksella. Rakentaminen alkoi marraskuussa 2018 ja kohde valmistuu vuoden 2020 aikana rakennustöiden osalta, jonka jälkeen alkaa näyttelyiden rakentaminen.

Liikuntapaikkarakentamisen osalta on käynnissä useita hankkeita mm. uima- ja jäähallin rakennustyöt, Lippumäen alueen rakentaminen sekä Puijon Urheilualueen rakennustyöt, myös Savilahden kalliotilojen hankesuunnitelma on hyväksytty ja menossa on toteutussuunnitteluvaihe. Maaningan urheilu- ja nuorisotalon peruskorjaus käynnistyi, peruskorjaukseen myönnettiin 0,75 M€OKM:n erityisavustusta. Lippumäen ylipainehallin urakkasopimus on tehty ja rakennustyöt aikataulutettu vuodelle 2019.

Keskuskentän jalkapallostadionin tarveselvitys on hyväksytty, hankeselvitys oli lautakunnan käsittelyssä kaksi kertaa ja asia palautettiin uudelleen valmisteluun. Kaupunginhallituksen puheenjohtaja käytti asiassa otto-oikeutta ja kaupunginhallitus hyväksyi 21.1.2019 kokouksessa hankesuunnitelman UEFA:n kategorian 4 mukaisena 8 000 katsomopaikan areenana, mahdollistaen 20 000 henkilön yleisötapahtumien järjestämisen.

Kuopion Musiikkikeskus oli suljettuna remontin takia 1.1.2018 alkaen ja avautui osittain 1.9.2018 alkaen. Remontti rajoitti vielä syyskauden aikana talon vuokraustoimintaa ja orkesteri harjoitteli väistötiloissa alkusyksyn ajan, syyskuusta lähtien konsertit voitiin pitää Musiikkikeskuksessa.

Liikunnan aktivoinnissa alkuvuoden uutena toimintona on testamenttivaroin palkatun ohjaajan työnkuvaan kuuluvan nuorten (15-29 v) liikuntaneuvontatoiminnan aloittaminen. Voimaa Vanhuuteen-ohjelman myötä uusia toimintoja on käynnistetty Puijonlaakso – keskusta – alueelle.

Tapahtumatiedottamiseen on suunniteltu ja käyttöön otettu Kuopio Seinä –portaali, joka on tarkoitettu yhteisölisten, ei kaupallisten tapahtumien markkinointiin. Kohderyhmänä on lapset, nuoret sekä perheet.

Valtuustoaloite kylätalolinjausten laatimisesta eteni kh:n käsittelyyn ja siellä päätettiin, että hyvinvointiryhmä laatii kaupungin hyvinvointitilojen hallinnointi- ja toimintamallin elokuun 2019 loppuun mennessä osana vuoden 2020 talousarvion valmistelua.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen toimintakate ylittää talousarvion 0,1 M€ (toteutuma 100,3 %).

Vuonna 2018 ei esitetty talousarviomuutosta, vaikka talousarviosta puuttuivat palkankorotusvaraukset (-0,25 M€). Palkankorotukset, museohankkeen käynnistämiskulut (-0,14 M€) sekä muut budjetoimattomat menot

saatiin melkein katettua liikuntapaikkapalveluiden vuokrien alittumisella (Jäähallin vuokra aleni remontin vuoksi ja Lippumäen ylipainehallin valmistuminen siirtyi vuodelle 2019).

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Työhyvinvoinnin parantamisen osalta on laadittu yksikkökohtaiset suunnitelmat ja sairauspoissaolojen seuranta on tehostettu. Kaupungin uutta strategiaa on käsitelty työpaikkakokouksissa sekä kehittämispäivissä. Maakunta-sote-valmistelutyöhön on osallistuttu olemalla mukana kokoamassa maakunnan alueen yhteistä hyvinvointikertomusta yhteistyössä kuntien kanssa. Kuopion hyvinvointikoordinaattori on koordinoinut maakunnan hyvinvointikertomustyötä toimien alueellisen hyvinvointikertomustyöryhmän puheenjohtajana. Uuden EU-tietosuoja-asetuksen mukaiset tietoturvaselosteet on laadittu ja koulutuksiin on osallistuttu tarpeen mukaan.

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue

2018

1. KASVAVA KUOPIO

Kriittinen menestystekijä	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Seuranta 31.12.	Ohjelma
1.3. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta	Työssäkäyntialueen yhteistyötä laajennetaan ja tiivistetään alueen elinvoiman vahvistamiseksi.	Palveluita tuotetaan yli kuntarajojen ja palvelut ovat kaupungin vetovoimatekijä.	<p>(etenee suunnitellusti)</p> <p>Hyvinvoinnin palvelut palvelevat jo nyt valtakunnallisesti ja esim. Musiikkikeskuksen remontti ja uudet valmistuvat liikuntapaikkakohteet lisäävät kävijämääriä entisestään.</p> <p>Kuopion kaupungin kirjasto toimii yhtenä yhdeksästä alueellisen kehittämistehtävän kirjastosta alueenaan Etelä- ja Pohjois-Savo sekä valtakunnallisessa ja kansainvälisessä yhteistyössä.</p> <p>Kansalaisopisto tuottaa opistopalveluita Kuopion lisäksi kolmelle sopimuskunnalle.</p> <p>Kuopion kaupungin museot ovat Pohjois-Savossa maakunnallisia museoita ja vahvoja toimijoita koko museoalalla. Museoiden näyttelyt, tapahtumat ja kohderyhmille suunnatut palvelut ovat suosittuja ja asiakasmäärät ovat olleet kasvussa.</p>	Kasvava Kuopio -ohjelma
1.4. Rohkea kaupunkikehitys, elinvoimainen kaupunkikeskusta, monimuotoinen kaupunkikulttuuri	Savilahden rakentaminen ja muut kärkihankkeet etenevät suunnitellusti.	Savilahden liikunta- ja tapahtumakeskuksen & alueellisen väestönsuojan toteutus-, omistus-, opeointi- ja rahoitusmallista päätetään ja hankkeen toteutus etenee.	<p>(etenee suunnitellusti)</p> <p>Savilahden liikunta- ja tapahtumakeskuksen toteutus suunnitelu on aloitettu ja kokonaisuuteen valmistellaan hankerahoitushakemusta yhteistyössä yliopiston kanssa.</p>	Kasvava Kuopio -ohjelma

2. HYVINVOIVA KUOPIO

Kriittinen menestystekijä	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Seuranta 31.12.	Ohjelma
2.1. Aktiivisuuteen innostava arki	Kehitetään toimintamalli, jossa kaupungin tilat olisivat paremmin asukkaiden ja järjestötoiminnan käytettävissä.	Päivitetään mm. koulutilojen käyttömaksuja siten, että ko. tilat ovat tehokkaasti asukkaiden ja muiden toimijoiden käytössä.	● (etenee suunnitellusti) Maksu- ja avustuspolitiikan kehittäminen aloitettiin syksyllä.	Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma
	Tuetaan aktiivista elämäntapaa luomalla edellytyksiä omatoimiselle aktiivisuudelle. Aktivoidaan erityisesti tukea tarvitsevia lapsia ja nuoria sekä ikäihmisiä liikkumaan ja harrastamaan sekä terveellisiin elämäntapoihin.	Pyritään saamaan lisää asiakkaita hyvinvoinnin palveluiden piiriin. Palvelut segmentoidaan asiakastarpeiden mukaisesti.	● (etenee suunnitellusti) Palveluiden markkinointia ja palvelumuotoilua on aloitettu kehittämään. Lapsille ja nuorille oli käytössä edullinen liikkiskortti ajalle 2.5. - 31.8.2018. Liikuntapaikkapalveluilla on käytössä edullinen eläkeläisten hyvinvointikortti. Kouluissa käytössä kulttuuri- ja liikuntapolkutoimintaa. Kaupunginorkesterilla on v. 2017 lapset ns. kummilapsia, joille järjestettiin ensimmäiset konsertit toukokuussa. Kansalaisopisto järjesti yht. 665 taidekurssia (kuvataide, musiikki, tanssi, teatteritaide, sanataide, taidekäsityö, taiteen perusopetus), johon osallistui 7 831 opiskelijaa (vauvasta senioreihin).	Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma
2.2. Varhainen tuki	Lapsiperheet saavat tarvittaessa varhaista ja avoimuuden tukea. Tuetaan ikäihmisten kotona pärjäämistä ja hyvää elämää.	Palveluilla edistetään lapsiperheiden ja ikäihmisten jaksamista, toimintakykyä ja pärjäämistä.	● (etenee suunnitellusti) Lapsille ja nuorille oli käytössä edullinen liikkiskortti 2.5.-31.8.2018 ja liikuntapaikkapalveluilla on käytössä edullinen eläkeläisten hyvinvointikortti. Testamenttivaroilla on palkattu vuoden alusta kahdeksi vuodeksi liikunnanohjaaja, jonka päävastuu on nuorten 15-29 vuotiaiden liikuntaneuvonta. Voimaa Vanhuuteen ohjelmaa toteutettu (mm. yhdistetty erityisesti kulttuuria ja liikuntaa, edistetty taloyhtiöjumppia sekä muita jumppatuokioita).	Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma

Kriittinen menestystekijä	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Seuranta 31.12.	Ohjelma
2.3. Työllistyminen ja toimeentulo	Toteutetaan aktiivisia toimenpiteitä (henkilöstöpolitiikka, hankintapolitiikka, yritysysteistyö, eläkeselvittelyt jne.) pitkäaikais-työttömyyden vähentämiseksi ja työmarkkinatuen kunta-osuusmaksun pienentämiseksi.	Työllistetään pitkäaikaistyöttömiä mahdollisuuksien mukaan palvelualueen eri toiminnoissa.	<p>● (etenee suunnitellusti) On tehty kahden kuukauden työllistämisen jatkosopimuksia (6+2 kk) kaupunginvaltuuston tahtotilan mukaisesti.</p> <p>Asukastuvilla on sijoittunut uutena työntekijäryhmänä 6 kuukauden velvoitepalkkatyöllistettyjä Kuopion Työllisyyskokeilualueen kanssa laaditun sopimuksen mukaisesti.</p> <p>Maahanmuuttajien osalta asukastuvilla on tarjottu runsaasti työkokeilupaiikkoja sekä työhön ohjausta mahdollistaen suomenkielen käytännön opiskelun.</p>	Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma
2.4. Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö	<p>Kehitetään uudenlaisia monipuolisia lähipalvelu-alueita ja lähipalvelukonsepteja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa (vrt. Männistö, Jynkkä).</p> <p>Tuetaan asuinalueiden omatoimisuutta ja omaleimaisuutta (pitäjäraadit, talkooraha, yms.).</p>	<p>Palveluverkostosuunnittelussa huomioidaan palvelujen monipuolisuus ja tilojen monipuolinen ja tehokas käyttö.</p> <p>Pitäjäraatien toiminta vakiintuu.</p>	<p>● (etenee suunnitellusti) Osallistutaan palveluverkoston kokonaistarkasteluun, Karttussa avattiin 1.8.2018 lukien koulu- palvelukeskus, jossa toimii myös kirjasto.</p> <p>Liikuntapaikkaverkoston suunnittelussa on huomioitu tilojen muuntojoustavuus ja monipuolisuus.</p> <p>Pitäjäraatitoiminta on vakiintunut, kokouskäytännön on luotu ja toiminta perustuu toimintasuunnitelmiin.</p>	Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma
	<p>Parannetaan yleisesti Kuopion turvallisuutta yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.</p> <p>Hyödynnetään asiakas- ja asukastietoa turvallisen elinympäristön kehittämisessä.</p>	Yhteisöllisyys vahvistaa elinympäristön turvallisuutta.	<p>● (etenee suunnitellusti) Kuopion monialainen turvallisuustyöryhmä on edennyt suunnitelmien mukaisesti ja työstänyt turvallisuuskalenteria sekä turvallisuustekopalkinto asian markkinointia.</p>	Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma

3. RESURSSIVIISAS KUOPIO

Kriittinen menestystekijä	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet		Seuranta 31.12.	Ohjelma
3.1. Viisas liikkuminen	Edistetään pyöräilyä ja jalkankulkua sekä joukkoliikenteen käyttöä sekä kuluneuvojen yhteiskäyttöä. Laaditaan pyöräilyn kehittämisohjelma. Kehitetään maaseutualueen liikkumismahdollisuuksia palveluihin.	Kehitetään mm. lähiliikunta-alueiden olosuhteita turvallisen liikuttamisen näkökulmasta.	●	(etenee suunnitellusti) Vuosittain valmistuu yksi lähiliikunta-alue eri puolille Kuopiota. Suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan käyttäjätarpeet ja kehitystrendit.	Resurssiviisas Kuopio -ohjelma
3.2. Kiertotalous ja resurssien viisas käyttö	Otetaan käyttöön sähköinen kokouskäytäntö hallituksessa, lautakunnissa ja valtuustossa.	Otetaan käyttöön sähköinen kokouskäytäntö lautakunnan kokouksissa.	●	(etenee suunnitellusti) Laitteet on saatu ja koulutukset järjestetty. Sähköinen kokouskäytäntö aloitetaan kokonaisuudessaan maaliskuussa 2019.	Resurssiviisas Kuopio -ohjelma
	Parannetaan tilojen monikäyttöisyyttä ja tehostetaan tilankäyttöä.	Palveluverkostosuunnittelussa huomioidaan tilojen monikäyttöisyys ja niiden tehokas käyttö mm. Karttulan koulukeskus.	●	(etenee suunnitellusti) Palveluverkoston suunnittelussa huomioidaan tilojen monikäyttöisyys. Kirjastotiloja on jo sijoitettu monipalvelukeskukseen (Jynkkä ja Karttula).	Resurssiviisas Kuopio -ohjelma

4. UUDISTUVA KUOPIO

4.1. Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uudistuva johtaminen	Jalkautetaan uutta kaupunkistrategiaa.	Strategia viedään käytäntöön toimintatasolle.	●	(etenee suunnitellusti) Strategiaa on käsitelty työpaikkakokouksissa.	Uudistuva Kuopio -ohjelma
	Tuetaan hankinta- ja omistajapolitiikalla kaupunkistrategian toteuttamista.	Hankinnat toteutetaan hankintaohjelman mukaisesti ja avustukset kohdistetaan strategian tavoitteiden mukaisesti.	Hankinnat on toteutettu hankintaohjelman mukaisesti ja avustukset kohdistettu strategian tavoitteiden mukaisesti.		
	Kehitetään päätöksenteon avoimuutta ja viestintää.	Osallistetaan henkilöstö/asukkaita/asiakkaita päätöksenteon valmisteluvaiheessa. Luodaan toimintamalleja osallistamisproses-	●	(etenee suunnitellusti) Asioiden valmisteluvaiheessa kuullaan asiakkaita, asukkaita ja henkilöstöä. Asiakkaat ja asukkaat on otettu mukaan mm. uudistuvan Kuopion Museon palveluiden suunnitteluun Mu-	Uudistuva Kuopio -ohjelma

		siin, koulutetaan esimiehet ja henkilöstö toimintamallin toteuttamiseen.		seoLab-hankkeen avulla. Liikuntapaikkapalveluilla on käytössä asiakastyytyväisyyskyselylaitteet liikuntahalleissa, joilla on osallistettu asiakkaita ja asukkaita esim. Lippumäen uima- ja jäähallin peruskorjaussuunnitelman luonnosten kommentointiin.	
	Toteutetaan henkilöstön työhyvinvointia parantavia toimenpiteitä. Henkilöstön sairauspoissaolot vähenivät 2 kalenteripäivää/henkilötyövuosi. Sairauspoissaolojen sijaisjärjestelyt turvataan.	Esimiesten/henkilöstön koulutus ja vastuutus. Työyhteisötaitojen ja työmenetelmien kehittäminen. Poissaolojen seurannan kehittäminen ja varhaisen puuttumisen malli. Vahva yhteistyö työterveydenhuollon kanssa ennaltaehkäisevään toimintaan.	●	(etenee suunnitellusti) Sairauspoissaoloja seurataan. Yksikkökohtaiset työhyvinvointisuunnitelmat on laadittu. Kallaveden työterveyden kanssa toimitaan yhteistyössä. Sairauspoissaolojen määrä väheni edelliseen vuoteen verrattuna 1,1 kal.pv/htv. Sairauspoissaoloja yhteensä 10,7 kal.pv / htv. Esimiehiä ja henkilöstöä on koulutettu ja pyritty painottamaan työyhteisötaitojen kehittämistä.	Uudistuva Kuopio -ohjelma; Työhyvinvointisuunnitelma
Kriittinen menestystekijä	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet		Seuranta 31.12.	Ohjelma
4.2. Sujuva ja uudistuva toiminta	Digitalisoidaan ja sujuvoitetaan palveluprosesseja.	Kehitetään edelleen sähköisiä palveluja (mm. omatoimikirjasto, sähköinen maksaminen). Ollaan mukana Tulevaisuuden kuntien ICT-yhteistoiminnan toteuttamis-hankkeessa.	●	(etenee suunnitellusti) OstaVerkossa projektin myötä palveluiden digitalisaatiota tarkastellaan erittäin aktiivisesti laajalla rintamalla.	Uudistuva Kuopio -ohjelma
	Osallistutaan maakunta- ja soteuudistuksen valmisteluun ja varaudutaan omassa toiminnassa tulevaan muutokseen, jotta muutos toteutuisi mahdollisimman sujuvasti asiakkaille ja henkilöstölle.	Ollaan mukana maakuntaudistuksen valmistelussa (mm. maakunnallinen Lape-hanke).	●	(etenee suunnitellusti) Osallistuttu hyte-ryhmään, huomioitu alueellisen ja paikallisen hyvinvointikertomuksen yhteys.	Uudistuva Kuopio -ohjelma
	Uudistetaan ja kehitetään toimintaa mm. erilaisten kokeilujen avulla ja ottamalla käyttöön hyviä toimintatapoja.	Kehitetään toimintaympäristön ja asiakkaiden tarpeiden mukaisia toimintatapoja ja palveluita.	●	(etenee suunnitellusti) Palveluiden digitalisoituessa osallistutaan eri hankkeisiin, OstaVerkossa projektin myötä syksyllä oli kokeilussa mm. ensilumen ladun mobiilimaksaminen.	Uudistuva Kuopio -ohjelma

<p>4.3. Kestävä talous</p>	<p>Toimitaan taloudellisesti ja parannetaan tuottavuutta, jotta kaupungin taloudellinen tulos on suunnitellun mukainen ja tasapainossa valtuustokauden aikana.</p> <p>Myydään ja luovutaan palvelutuotannon kannalta tarpeettomista tiloista ja samalla vähennetään kaupungin korjausvelkaa.</p> <p>Toteutetaan laajempaa strategian mukaista investointiohjelmaa.</p>	<p>Toimitaan taloudellisesti ja tehokkaasti.</p>	<p>● (etenee suunnitellusti) Toiminnan lähtökohtana on taloudellinen ja kustannustehokas toiminta. Vuoden 2018 toimintakate ylittyi hieman n. 0,1 M€ (100,3 %).</p> <p>Palveluita kehitetään automaation ja digitalisaation avulla.</p>	<p>Uudistuva Kuopio -ohjelma</p>
----------------------------	--	--	--	----------------------------------

Omatoimisen hyvinvoinnin palvelut

Hyvinvoinnin edistämisen johtaja Janne Hentusen katsaus ajalta 1.1.-31.12.2018

Toiminta (lyhyesti)

Vuoden 2018 yhtenä toiminnan painopisteenä oli asiakasmäärän lisääminen kaikissa palveluissa. Tämä tavoite toteutui lähes kaikissa palveluprosessissa. Kirjastokäyntien määrä kasvoi. Museoiden näyttelyt ja tapahtumat olivat suosittuja ja asiakasmäärät olivat edelleen kasvussa, Kuopion museon remontista huolimatta. Liikuntapaikkojen käyttö säilyi hyvällä tasolla. Rakentaminen ja korjaustyöt vaikuttivat kävijämääriin joiltain osin laskevasti. Palveluverkoston kehittäminen eteni pääosin suunnitellusti. Lippumäen tekojäärädan ja ylipainehallin valmistuminen ovat aikataulutettu vuodelle 2019.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Omatoimisen hyvinvoinnin avainprosessin toimintakatteen toteutuma on 98,5 %, eli n. 300 000 € alle talousarvion.

Suurin poikkeama talousarvioon oli liikuntapaikkapalveluiden sisäisten vuokrien alittuminen budjetoidusta n. 0,5 M€, joka johtui jäähallin vuokran alenemisesta ja Lippumäen ylipainehallin valmistumisen siirtymisestä vuodelle 2019. Tällä alituksella saatiin katettua mm. koko palvelualueen palkankorotukset sekä museohankkeen käynnistymiseen liittyvät kustannukset.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa toteutetaan suunnitellusti ja kehitetään havaittujen tarpeiden mukaisesti.

Omatoimisen hyvinvoinnin palvelut 2018

1. KASVAVA KUOPIO

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhlö	Seuranta 31.12.
Savilahden rakentaminen ja muut kärkihankkeet etenevät suunnitellusti.	Savilahden liikunta- ja tapahtumakeskuksen & alueellisen väestönsuojan toteutus-, omistus-, operointi- ja rahoitusmallista päätetään ja hankkeen toteutus etenee.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt	<p>(etenee suunnitellusti)</p> <p>Verkostosuunnitelman mukaisesti Karttulan lähikirjasto on avattu uusissa tiloissa Karttulan lähipalvelukeskuksessa ja siellä on otettu 3. kirjastona Kuopiossa käyttöön laajennetun aukioloajan omatoimikirjasto. Pääkirjaston museon peruskorjausta ja uudisrakennusta tukeva muutostöiden suunnittelu on aloitettu.</p> <p>Kuopion museon peruskorjaus- ja laajennushankkeen suunnittelu eteni toteutusvaiheeseen, joka käynnistyi syksyllä 2018. Kuopion museon palveluiden suunnittelu eteni, myös yhteistyössä asiakkaiden kanssa MuseoLab-hankkeen avulla. Lisäksi aloitettiin Museopalvelukeskuksen hankesuunnittelu yhteistyössä Tilakeskuksen kanssa. Korttelimuseon kehittämistyötä jatkettiin.</p> <p>Savilahden liikunta- ja tapahtumakeskuksen toteutussuunnittelu on aloitettu ja kokonaisuutteen valmistellaan hankerahoitushakemusta yhteistyössä yliopiston kanssa. Tavoitteena on kehittää keskukselta alusta toiminnalle, tutkimukselle ja tuotekehitykselle. Keskuskentän jalkapallostadionin hankesuunnitelma valmistui suunnitellusti. Lippumäen tekojäradan valmistuminen siirtyi vuodelle 2019.</p>
Työssäkäyntialueen yhteistyötä laajennetaan ja tiivistetään alueen elinvoiman vahvistamiseksi.	Palveluita tuotetaan yli kuntarajojen ja palvelut ovat kaupungin vetovoimatekijä.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt	<p>(etenee suunnitellusti)</p> <p>Kuopion kaupunginkirjasto toimii yhtenä Suomen yhdeksästä alueellisen kehittämistehtävän kirjastosta alueenaan Etelä- ja Pohjois-Savo sekä valtakunnallisessa ja kansainvälisessä yhteistyössä. Kirjastopalvelut ovat Kuopiossa käytetty palvelu ja kävijäluvut ovat kasvaneet vuoden 2018 aikana miltei 140 000 käyntiä.</p> <p>Kuopion kaupungin museot ovat Pohjois-Savossa maakunnallisia museoita ja vahvoja toimijoita koko museoalalla. Museoiden näyttelyt, tapahtumat ja kohderyhmille suunnatut palvelut ovat suosittuja ja asiakasmäärät ovat olleet kasvussa.</p> <p>Liikuntapaikkaverkosto palvelee jo nykyisellään alueellisesti ja osin myös valtakunnallisesti. Uusien valmistuvien kohteiden myötä toimintaedellytykset alueellisesti ja valtakunnallisesti paranevat merkittävästi.</p>

2. HYVINVOIVA KUOPIO

2.1. Aktiivisuuteen innostava arki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhlö	Seuranta 31.12.
Kehitetään toimintamalli, jossa kaupungin tilat olisivat paremmin asukkaiden ja järjestötoiminnan käytettävissä.	Päivitetään mm. koulutilojen käyttömaksuja siten, että ko. tilat ovat tehokkaasti asukkaiden ja muiden toimijoiden käytössä.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt	<p>(etenee suunnitellusti)</p> <p>Kulttuurihistoriallisen museon kuva-arkisto on siirtynyt osittain Kuopion museon peruskorjauksen tieltä pääkirjaston tiloihin, Nilsin lähikirjastoon on yhdistetty KY-Pin asiakaspalvelu ja tilaan on aloitettu suunnittelemaan etäyhteyksellistä asiakaspalvelua, Neulamäen lähikirjasto toimii jaetuissa tiloissa asukastuvan kanssa ja myös muiden lähikirjastojen tiloja tarkastellaan yhteistoiminnan näkökulmasta (mm. Juankoski).</p> <p>Maksu- ja avustuspolitiikan kehittäminen aloitettiin yhteistyössä hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan kanssa. Työ etenee vuoden 2019 aikana.</p>
<p>Tuetaan aktiivista elämäntapaa luomalla edellytyksiä omatoimiselle aktiivisuudelle.</p> <p>Aktivoidaan erityisesti tukea tarvitsevia lapsia ja nuoria sekä ikäihmisiä liikkumaan ja harrastamaan sekä terveellisiin elämäntapoihin.</p>	<p>Pyritään saamaan lisää asiakkaita hyvinvoinnin edistämisen palveluiden piiriin.</p> <p>Palveluja segmentoidaan asiakastarpeiden mukaisesti.</p>	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt	<p>(etenee suunnitellusti)</p> <p>Lasten ja nuorten kirjastopalveluiden kehittämiseen on osallistettu lapsia ja nuoria tila- ja kalustesuunnitteluun. Kirjasto on segmentoinut asiakasryhmiä ja kehittänyt palvelupolkuja eri-ikäisille ja erilaisille asiakasryhmille. Lapset, nuoret ja lapsiperheet ovat olleet myös aineistojen näkökulmasta kirjaston painopistealue.</p> <p>Maksu- ja avustuspolitiikan kehittäminen aloitettiin yhteistyössä hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan kanssa. Työ etenee vuoden 2019 aikana. Lapsille ja nuorille oli käytössä edullinen liikkiskortti ajalle 2.5-31.8.2018. Lisäksi vuoden 2018 aikana oli kokeilussa työttömien hyvinvointikortti, joka kehitettiin yhteistyössä työllisyyspalveluiden kanssa. kokeilu oli onnistunut ja tuotteesta on tehty toistaiseksi voimassaoleva. Eläkeläisten edullinen hyvinvointikortti on edelleenkin tuotetarjonnassa.</p> <p>Kulttuuri-, ympäristö- ja taidekasvatustyöllä museot edistävät monipuolisesti hyvinvointia ja terveyttä. Museot ovat tuottaneet erilaisia kohdennettuja palveluja ja asiakastapahtumia, jotka ovat keränneet runsaasti osallistujia. Museoihin on alle 18-vuotiailla vapaa pääsy.</p>

2.2. Varhainen tuki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhlö	Seuranta 31.12.
Lapsiperheet saavat tarvittaessa varhaista ja avohuollon tukea. Tuetaan ikäihmisten kotona pärjäämistä ja hyvää elämää.	Palveluilla edistetään lapsiperheiden ja ikäihmisten jaksamista, toimintakykyä ja pärjäämistä.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt	<p>(etenee suunnitellusti)</p> <p>Kirjaston Kirjoja kotiin -palvelu sekä erikoisaineistot ja lähipalvelut palvelevat ikäihmisten tarpeita. Lapset ja nuoret ovat painopiste kirjastopalveluiden kehittämisessä, vuoden 2018 aikana kehitetty mm. neuvoloiden materiaalit ja lorukortit sekä varhaiskasvatuksen lukupassi.</p> <p>Lapsille ja nuorille oli käytössä edullinen liikkiskortti ajalle 2.5. - 31.8.2018.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluilla on käytössä edullinen eläkeläisten hyvinvointikortti.</p>

2.3. Työllistyminen ja toimeentulo

Toteutetaan aktiivisia toimenpiteitä (henkilöstöpolitiikka, hankintapolitiikka, yritys yhteistyö, eläkeselvittelyt jne.) pitkäaikais-työttömyyden vähentämiseksi ja työmarkkinatuen kunta-osuusmaksun pienentämiseksi.	Työllistetään pitkäaikaistyöttömiä mahdollisuuksien mukaan palvelualueen eri toiminnoissa.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt	<p>(etenee suunnitellusti)</p> <p>On tehty kahden kuukauden työllistämisen jatkosopimuksia (6+2 kuukautta) kaupunginvaltuuston tahtotilan mukaisesti.</p>
--	--	------------------------------------	---

2.4. Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö

Kehitetään uudenlaisia monipuolisia lähipalvelualueita ja lähipalvelukonsepteja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa (vrt. Männistö, Jynkkä). Tuetaan asuinalueiden omatoimisuutta ja omaleimaisuutta (pitäjäraadit, talkooraha, yms.).	Palveluverkostosuunnittelussa huomioidaan palvelujen monipuolisuus sekä tilojen monipuolinen ja tehokas käyttö.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt	<p>(etenee suunnitellusti)</p> <p>Kirjastopalvelut tarjotaan myös lähipalveluina (kirjastoautot, lähikirjastot). Palveluja kehitetty toimimalla verkostomaisesti ja moniammatillisesti yhdessä muiden toimijoiden kanssa (KYP, asukastuvat, varhaiskasvatus, koulut, nuorisopalvelut jne.). Kirjastojen suunnittelu lähipalvelukeskuksiin toteutunut onnistuneesti (Jynkkä, Karttula).</p> <p>Liikuntapaikkaverkoston suunnittelussa on huomioitu tilojen muuntojoustavuus ja monipuolisuus.</p>
Parannetaan yleisesti Kuopion turvallisuutta yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.	Edistetään yhteisöllisyyttä kumppanuudella eri toimijoiden kanssa ja siten vahviste-	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt	<p>(etenee suunnitellusti)</p> <p>Lähikirjastot luovat asuinalueellaan sosiaalista turvallisuutta ja tilojen yhteiskäyttö lisää asuinalueiden yhteisöllisyyttä.</p>

Hyödynnetään asiakas- ja asukastietoa turvallisen elinympäristön kehittämisessä.	taan elinympäristön turvallisuutta.			Liikuntapaikkojen kehittämistä ja osin hoitoa toteutetaan yhteistyössä asukkaiden sekä yhdistysten kanssa ja edistetään siten yhteisöllisyyttä.
--	-------------------------------------	--	--	---

3. RESURSSIVIISAS KUOPIO

3.1. Viisas liikkuminen

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhlö		Seuranta 31.12.
Edistetään pyöräilyä ja jalankulkua sekä joukkoliikenteen käyttöä sekä kulkuneuvojen yhteiskäyttöä. Laaditaan pyöräilyn kehittämissuunnitelma. Kehitetään maaseutualueen liikumismahdollisuuksia palveluihin.	Kehitetään mm. lähiliikunta-alueiden olosuhteita turvallisen liikumisen näkökulmasta.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt	●	(etenee suunnitellusti) Vuosittain valmistuu yksi lähiliikunta-alue eri puolille Kuopiota. Vuonna 2018 valmistui Karttulan lähiliikunta-alue lähipalvelukeskuksen yhteyteen. Suunnittelussa toteutuksessa huomioidaan käyttäjätarpeet ja kehitystrendit.

3.2. Kiertotalous ja resurssien viisas käyttö

	Parannetaan tilojen monikäyttöisyyttä ja tehostetaan tilankäyttöä.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt	●	(etenee suunnitellusti) Kirjaston palveluverkoston ja palvelutuotannon suunnittelussa ja toteutuksessa huomioitu tilojen monikäyttöisyys ja yhteistyön ja yhteisen toiminnan mahdollisuudet. Liikuntapaikkaverkoston suunnittelussa on huomioitu tilojen muuntojoustavuus ja monipuolisuus.
--	--	------------------------------------	---	---

4. UUDISTUVA KUOPIO

4.1. Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uudistuva johtaminen

Jalkautetaan uutta kaupunkistrategiaa. Tuetaan hankinta- ja omistajapolitiikalla kaupunkistrategian toteutumista.	Strategia viedään käytäntöön toimintatasolle. Hankinnat toteutetaan hankintaohjelman mukaisesti.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt	●	(etenee suunnitellusti) Kirjastossa strategia viety kehityskeskusteluissa yksiköiden ja työntekijöiden työn tasolle ja toiminta ja palvelut pohjautuvat siihen. Museopalvelujen kehittämisessä otetaan huomioon kaupungin strategian linjaukset. Liikuntapaikkapalveluiden osalta jalkautusta on tehty laajasti koko henkilöstölle sekä sidosryhmille.
---	---	------------------------------------	---	---

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.12.
<p>Kehitetään päätöksenteon avoimuutta ja viestintää.</p>	<p>Osallistetaan henkilöstö/asukkaita/asiakkaita päätöksenteon valmisteluvaiheessa. Luodaan toimintamalleja osallistamisprosessiin, koulutetaan esimiehet ja henkilöstö toimintamallin toteuttamiseen.</p>	<p>Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt</p>	<p>● (etenee suunnitellusti) Kirjastossa toimintaa ja palveluja kehitetään yhdessä asiakkaiden kanssa. Aukioloaikakyselyn perusteella valmisteltiin lautakunnalle esitys uusista aukioloajoista, joka lisäsi kirjaston aukioloaikoja 47 tuntia / viikko työtä kehittämällä ilman lisäresursoinnintarvetta. Lasten ja nuorten ja lapsiperheiden osallistamisen pohjalta toteutukseen suunnitelma uudesta lasten- ja nuorten ja lapsiperheiden palveluosastosta.</p> <p>Museoiden palveluja kehitetään vuorovaikutuksessa asiakkaiden kanssa ja palveluja tuotetaan erilaisille kohderyhmille. Asiakkaat ja asukkaat on otettu mukaan uudistuvan Kuopion museon palveluiden suunnitteluun MuseoLab-hankkeen avulla.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluiden osalta pyritään siihen, että päätöksenteko on parasta tehdä siellä missä asiasta on paras tietämys, toiminta ja johtosäännön mukaisesti. Tämä vaatii koulutusta, jota on mahdollistettu tarpeiden mukaisesti. Hankkeiden valmistelussa kuullaan aina asiakkaita, asukkaita ja henkilöstöä. Liikuntapaikkapalveluilla on käytössään asiakastytyväisyyskyselylaitteet liikuntahalleissa, joilla on osallistettu asiakkaita ja asukkaita esim. Lippumäen uima- ja jäähallin peruskorjaussuunnitelman luonnosten kommentointiin.</p>
<p>Toteutetaan henkilöstön työhyvinvointia parantavia toimenpiteitä. Henkilöstön sairauspoissaolot vähenevät 2 kalenteripäivää/henkilötyövuosi. Sairauspoissaolojen sijaisjärjestelyt turvataan.</p>	<p>Esimiesten/henkilöstön koulutus ja vastuutus. Työyhteisötaimien ja työmenetelmien kehittäminen. Poissaolojen seurannan kehittäminen ja varhaisen puuttumisen malli. Vahva yhteistyö työterveydenhuollon kanssa ennaltaehkäisevään toimintaan.</p>	<p>Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt</p>	<p>● (etenee suunnitellusti) Kirjastopalveluissa koulutettu esimiehiä esimieskoulutuksin, henkilöstölle järjestetty runsaasti osaamista kehittävää koulutusta, toteutettu työkiertoa ja parannettu ergonomiaa käymällä läpi työprosesseja ja hankkimalla ergonomisia kalusteita. Toimitaan yhteistyössä työterveyden kanssa ja seurataan työhyvinvointia ja sen suunnitelmaa kirjaston johtoryhmässä. Museoissa toteutetaan yhteistä työhyvinvointisuunnitelmaa ja pyritään edistämään henkilöstön yhteistyötä.</p> <p>Liikuntapaikkapalvelut on toiminut aktiivisesti yhteistyössä Kallaveden työterveyden kanssa aktiivisen aikaisen tuen toimintamallin mukaisesti. Työhyvinvointisuunnitelma on laadittu ja esimiehiä ja henkilöstöä on koulutettu. Liikuntapaikkapalveluiden osalta sairauspoissaolojen määrä on laskenut seurantajaksolla 4,3 kal.pv./htv.</p>

4.2. Sujuva ja uudistuva toiminta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.12.
Digitalisoidaan ja sujuvoitetaan palveluprosesseja.	Kehitetään edelleen sähköisiä palveluja (mm. omatoimikirjasto, sähköinen maksaminen). Ollaan mukana Tulevaisuuden kuntien ICT-yhteistoiminnan toteuttamishankkeessa.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Kirjastopalvelut mukana projektissa, jossa pyritään käynnistämään verkkomaksamista. Verkkokirjastoa ja sen palveluita sekä e-aineistotarjontaa on kehitetty. Liikuntapaikkapalvelut on aktiivisesti mukana OstaVerkossa projektissa ja digitalisaation mahdollisuuksia palvelutuotannon kehittämisessä tarkastellaan erittäin aktiivisesti laajalla rintamalla.
Osallistutaan maakunta- ja soteuudistuksen valmisteluun ja varaudutaan omassa toiminnassa tulevaan muutokseen, jotta muutos toteutuisi mahdollisimman sujuvasti asiakkaille ja henkilöstölle.	Ollaan mukana maakuntauudistuksen valmistelussa (mm. maakunnallinen Lape-hanke).	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Osallistutaan maakunta- ja soteuudistuksen valmisteluun hyvinvointiryhmän työskentelyn kautta.
Uudistetaan ja kehitetään toimintaa mm. erilaisten kokeilujen avulla ja ottamalla käyttöön hyviä toimintatapoja.	Kehitetään toimintaympäristön ja asiakkaiden tarpeiden mukaisia toimintatapoja ja palveluita.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Kirjastopalveluissa palveluja on kehitetty asiakkaiden kanssa ja asiakkaiden tarpeista lähtien uuden teknologian keinoja käyttäen. Palveluiden digitalisoituessa liikuntapaikkapalvelut osallistuvat eri hankkeisiin erittäin aktiivisesti. OstaVerkossa projektin myötä kokeilussa on ollut ensilumen laadun mobiilimaksaminen.

4.3. Kestävä talous

Toimitaan taloudellisesti ja parannetaan tuottavuutta, jotta kaupungin taloudellinen tulos on suunnitellun mukainen ja tasapainossa valtuustokauden aikana.	Toimitaan taloudellisesti ja tehokkaasti.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Kirjastopalveluissa prosesseja ja palveluita on kehitetty automaation ja digitalisaation avulla sekä työtä kehittämällä. Liikuntapaikkapalveluiden prosesseja kehitetään aktiivisesti varsinkin digitalisaation näkökulmasta.
---	---	------------------------------------	---

Ohjatun hyvinvoinnin ja omaehtoisen oppimisen palvelut

Hyvinvoinnin edistämisen johtaja Janne Hentusen katsaus ajalta 1.1.-31.12.2018

Toiminta (lyhyesti)

Ohjatun hyvinvoinnin ja omaehtoisen oppimisen palveluiden tehtävänä on kaupungin strategian mukaisesti aktivoida ja osallistaa kaupunkilaiset toimimaan oman ja toistensa hyvinvoinnin ja terveyden edistäjinä. Tavoitteeksi asetettu toiminta etenee suunnitellusti.

Terve Kunta verkoston toimintaan on osallistuttu aktiivisesti. Verkostopäivät olivat maaliskuussa Porissa, jossa Kuopiosta oli esitys TEAviisarin verkkokurssin toteutuksesta hyvinvointiryhmälle ja luottamushenkilöille.

Liikunnan aktivoinnissa alkuvuoden uutena toimintana on testamenttivaroin palkatun ohjaajan työnkuvaan kuuluvan nuorten (15-29v) liikuntaneuvonnan toiminnan aloittaminen. Voimaa Vanhuuteen-ohjelman myötä uusia toimintoja on käynnistetty Puijonlaakso - keskusta -alueelle. Poikkihallinnollinen yhteistyö kuntoutuksen ja kansalaisopiston kanssa on jatkunut aktiivisesti. Liikkumattomuuden haittoja on ennaltaehkäisty aktivoimalla passiivisia kuntalaisia yhteistyössä paikallisten seurojen, järjestöjen ja yritysten kanssa lukuisten toimintojen/tapahtumien kautta alueellisesti kattavasti.

Kansalaistoiminnan palveluissa on tuotettu opas kiusaamisen ehkäisyyn ja yhdessä KOPn palvelualueen kanssa toteutettu koulu- ja päiväkotirauhan julistus. Elokuussa on tuotettu myös Kuopio Juhlii –tapahtuma ostopalveluna. Kulttuuripalveluketju on valmisteilla yhteistyössä museon, kirjaston ja kansalaisopiston edustajien kanssa.

Tapahtumatiedottamiseen on suunniteltu ja otettu käyttöön Kuopion Seinä –portaali, joka on tarkoitettu yhteisöllisten, ei – kaupallisten tapahtumien markkinointiin. Kohderyhmänä lapset, nuoret sekä perheet.

Kulttuuritoiminnassa on käynnissä useita hankkeita, joista esim. AvoT-taidekasvatustoiminta varhaiskasvatuksessa esitettiin WHO:n kaupunginjohtajien tapaamisessa Kööpenhaminassa.

Pakka-toimintatapaa on käyty edistämässä Ylä-Savossa ja Varkaudessa, ja yhteistyötä kehitetty myös Siilinjärven kanssa kohti yhteistä tarjontatyöryhmää.

Asukastuvilla on jatkettu onnistuneesti kaupungin henkilöstön uudelleensijoituksia ja työllistetty pitkäaikaistyöttömiä. Asukastuville on sijoittunut uutena työntekijäryhmänä 6:n kuukauden velvoitepalkkatyöllistettyjä Kuopion työllisyyskokeilualueen kanssa laaditun sopimuksen mukaan.

Pitäjäraatitoiminta on vakiintunut ja kokouskäytännöt on saatu luotua yhtenäisiksi ja säännöllisiksi.

Alueellinen hyvinvointikertomuksen ensimmäinen versio valmistui. Maakunnallisen hyvinvoinnin- ja terveyden edistämistyön (HYTE) koordinaatiosta vastaa alueellinen poikkihallinnollinen hyte-työryhmä, Kuopion kaupungin edustajina tässä ryhmässä toimivat hyvinvoinnin edistämisen johtajat. Ryhmä kokoontuu 4-5 kertaa vuodessa.

Kuopion monialainen turvallisuustyöryhmä on edennyt suunnitelmien mukaisesti ja työstänyt turvallisuuskalenteria sekä turvallisuustekopalkinto asian markkinointia.

Kulttuuriperinnön eurooppalainen teemavuosi 2018 on näkynyt kansalaisopiston toiminnassa monin eri tavoin tapahtumissa ja kurssitarjonnassa. Kansalaisopistossa on aloitettu aikuisten maahanmuuttajien perusopetus. Lisäksi on aloitettu UMAKO (uusi maahanmuuttajakoulutus) –rahoituksella aikuisten maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon opetus.

Opetushallitukselta on saatu Opintoseteliavustusta 15.000 euroa, jolla korvataan osa eläkeläisten ja maahanmuuttajien kurssimaksuista ns. opintosetelikursseilla. Nuorisotakuu –hankkeelle on saatu jatkorahoitusta 55.000 euroa, jolla rahoitetaan v. 2019 alkava nuorille maahanmuuttajille tarkoitettu koulutus. Taidekaruselli;

taiteen perusopetuksen saatavuuden parantaminen, hallituksen kärkihanke 4 toimi aktiivisesti kevään aikana ja jatkorahoitusta saatiin 25.000 euroa lukuvuodelle 2018-2019.

Sähköisten palvelujen käyttö kansalaisopiston ilmoittautumisprosessissa on osoittautunut toimivaksi, netin kautta ilmoittautuneiden osuus oli n. 80 %. Suosituimpien kurssien osalta opiskelupaikkoja ei pystytty tarjoamaan kaikille halukkaille (varasijoille jäi n. 2000 ilmoittautunutta).

Olellaiset poikkeamat talousarvioon

Kansalaisopiston toimintakate ylittyi n. 19.000 euroa (100,6%), johtuen joulukuulle 2018 kirjatuista tammikuun 2019 kertaeristä.

Ohjatun hyvinvoinnin ja omaehtoisen oppimisen palvelut 2018

1. KASVAVA KUOPIO

1.3. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.12.
Työssäkäyntialueen yhteistyötä laajennetaan ja tiivistetään alueen elinvoiman vahvistamiseksi.	<p>Palveluita tuotetaan yli kuntarajojen ja palvelut ovat kaupungin vetovoimatekijä.</p> <p>WHO Healthy Cities verkostotyö - hyvien käytäntöjen levittäminen ja vaihto. Terve Kunta verkostotyö PAKKA (alkoholin, tupakan, rahapelaamisen vähentäminen) verkostotyö Aili-kulttuurisen vanhustyön verkosto Taikusydän - taiteen ja hyvinvoinnin yhteistyöverkosto Valikko verkosto Takuulla Voimala Testamenttivaroilla kustannettava toiminta</p>	HEJ, hankkeiden vastuuhenkilöt	<p>(etenee suunnitellusti) Valtakunnallinen Valikko-verkoston seminaari toteutui onnistuneesti suunnitelman mukaan. Kaupungin vapaaehtoistoimintaa esiteltä Varkaudessa (myös valikko-ryhmän esittely), pääkirjastolla, yliopistolla.</p> <p>WHO Healthy Cities konferenssi oli Belfastissa. Kuopiosta osallistui 20 henkilöä, jokaisella esitys/ posterit tms. rooli. Uuden kauden hausta saatiin alustavaa tietoa ja päästiin uuden kauden teemoja kommentoimaan. Lisäksi Pekka Vähäkangas valittiin WHO Healthy Cities komiteaan Suomen edustajaksi. Kuopio mukana myös kaupunginjohtajien ryhmässä.</p> <p>Terve Kunta verkostossa Pekka Vähäkangas toiminut pj:nä ja osallistuttu aktiivisesti verkoston kokouksiin ja tuotu esille myös Kuopion hyviä käytäntöjä.</p> <p>Kansalaisopisto tuottaa opistopalveluita Kuopion lisäksi kolmelle sopimuskunnalle. Opistopalveluita käytetään yli kuntarajojen. Opisto on alueellisesti ja valtakunnallisesti verkostoitunut toimija.</p>

2. HYVINVOIVA KUOPIO

2.1. Aktiivisuuteen innostava arki

Tuetaan aktiivista elämäntapaa ja osallisuutta luomalla edellytyksiä omatoimisuudelle	<p>Kumppanuus kaupungin ja järjestöjen välillä korostuu /lisääntyy huomioiden kaupungin strategiset painopisteet. Järjestöjen toimintaa ohjataan avustettavan toiminnan osalta kaupungin strategian mukaiseksi. Vahvistetaan yhteistyötä järjestöjen välillä sekä kaupungin kanssa. Ely-keskuksen kanssa jatketaan kansalaistoimijalähtöisten kokeiluhankkeiden rahoitusta.</p>	Kansalais-toiminnan asiantuntija, hej	<p>(etenee suunnitellusti) Vuoden 2019 yleisavustushaku 31.11. mennessä. Hakemuksia tuli yhteensä 368 kpl, suurin osa sähköisesti. Järjestetty yhteistyötapaamista eri yhdistysten kanssa.</p>
---	---	---------------------------------------	--

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.12.
<p>Tuetaan aktiivista elämäntapaa ja osallisuutta luomalla edellytyksiä omatoimiselle aktiivisuudelle taiteen ja kulttuurin keinoin. Tuetaan kulttuuristen perusoikeuksien ja tasa-arvon toteutumista.</p>	<p>Kulttuuriin aktivointi koordinoi ja kehittää yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa kulttuurikasvatusta ja kulttuurisen osallisuuden ja saavutettavuuden toimintamalleja. Yksikkö myös mahdollistaa taiteilijoiden työtilaisuuksia alueella sekä kannustaa paikallisia toimijoita tuottamaan kulttuuripalveluja. Tavoitteina on kehittää lasten, nuorten, ikäihmisten ja erityistä tukea tarvitsevien kuntalaisten mahdollisuuksia tutustua kulttuuriin aloihin ja ilmaista itseään eri taiteen alojen avulla. Painopisteenä on kiusaamisen ehkäisy. Palveluita ovat mm. perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen Kulttuuripolku, Nilsin musiikki- ja tanssileiri, draamakasvatustoiminta, tapahtumat, kaupungin viralliset juhlat, kulttuurinen vanhustyö ja taidetoiminta eri yhteisöissä (esim. toiminta- ja palvelukeskukset, nuorisotalot, asukastuvat). Uusia toimintoja kehitetään resurssien mukaan mm. hankkeistamalla. Seurataan aktiivisesti kulttuurikentän hiljaisia signaaleja ja trendejä sekä Suomessa että kansainvälisesti. Kehitetään asiakaslähtöisyyttä ja digitaalisia palveluja sekä ollaan mukana eri verkostoissa (esim. kulttuurisen vanhustyön verkosto ja Taikusydän).</p> <p>Kansalaisopiston monipuolinen kurssitarjonta mahdollistaa kaikenikäisten kuntalaisten aktiivisen taiteen opiskelun, tuottamisen ja kokemisen. Turvataan kurssien saavutettavuus koko toiminta-alueella.</p> <p>Kuvakukko Kuopiossa ja KinoManttu Nilsissä tarjoavat monipuolista elokuvatarjontaa kaiken ikäisille. Opiskelijoiden ja eläkeläisten elokuvakerhot yhteistyössä alueellisten toimijoiden kanssa (mm. ISAK). Koululais- ja päiväkotinäytöksiä järjestetään säännöllisesti. Event-Cinemassa konsertit, oopperat ja baletit.</p>	<p>Kulttuuri-tiimi, kansalaisopiston rehtorit, vastuuopettajat ja koulutussuunnittelijat</p>	<p>(etenee suunnitellusti) Käynnissä Kulttuuripolku perusopetuksessa ja varhaiskasvatuksessa, Kiitos kaveruudelle -toiminta kouluissa, taidetoimintaa asukastuvalla ja kehitysvammaisten palveluyksiköissä sekä kulttuurisen vanhustyön toiminnat eri yksiköissä. Mukana Aili-kulttuurisen vanhustyön verkostossa.</p> <p>Käynnissä hankkeet: taidelähtöiset menetelmät nuorisotyössä (OKM), AvoT-taidekasvatustoiminta varhaiskasvatuksessa (OKM) sekä SKR:n Taidetestaajat.</p> <p>Koordinoitu ja tuotettu Unkarin kulttuuriviikot Kuopiossa -kokonaisuus ja Supersyysloma. Osallistuttu Fiksusti kouluun -hankkeeseen. Tuotettu nuorten oma Varjofestariit-taidetapahtuma. Esitelty alueellisen kulttuuritoiminnan kehittämishanke WHO Healthy Cities -verkoston konferenssissa Belfastissa. Osallistuttu Toronton yliopiston HiAP (Health in All Policies) tutkimushaastatteluun. Käynnistetty Pakkaspäivät-tuotanto.</p> <p>Käynnistetty kulttuuritoimijoita kokoava kulttuurikasvatus- ja -osallisuustyöryhmä KULTU. Mukana LAPE-työssä.</p> <p>Kuvakukko Kuopiossa ja KinoManttu Nilsissä ovat tarjonneet monipuolista elokuvatarjontaa kaiken ikäisille. Opiskelijoiden ja eläkeläisten elokuvakerhot yhteistyössä alueellisten toimijoiden kanssa (mm. ISAK), koululais- ja päiväkotinäytöksiä, Event-Cinemassa konsertit, oopperat ja baletit.</p> <p>Kansalaisopisto järjesti yht. 665 taidekurssia (kuvataide, musiikki, tanssi, teatteritaide, sanataide, taidekäsityö, taiteen perusopetus), joille osallistui 7831 opiskelijaa (vauvasta senioreihin). Taidekursien lisäksi kulttuuri on olennainen osa mm. kielten, kotitalouden, liikunnan ja kädentaitojen opetuksen sisältöä. Kurssien lisäksi opisto on järjestänyt kymmeniä kulttuuritapahtumia</p>

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.12.
<p>Tuetaan aktiivista elämäntapaa ja osallisuutta luomalla edellytyksiä omatoimisuudelle.</p>	<p>Pakka-toimintatavan toteutus Kuopiossa (THL:n kärkihanke). Mielenterveys- ja päihdesuunnitelman 2013-2020 arviointi. Huomaa lapsi-toimintatavan koordinointi.</p> <p>Savuton Kuopio-toimintaohjelman koordinointi. Ennaltaehkäiseviä tavoitteita tukevien koulutusten, seminaarien ja tapahtumien suunnittelu ja toteutus. Ehkäisevän päihdetyön kunnan yhdyshenkilölle kuuluvat tehtävät (ept-viikon toteutus (Selvät Sävellet), päihdeindikaattorit, raportointi)</p> <p>Arkeen voimaa itsehoitomalli ryhmin tuetaan pitkäaikaissairaita tai kuntalaisia, joilla on jokin haitta, vamma tai sairaus, aktiiviseen arkeen, oma- ja itsehoitoon.</p> <p>Hyvinvointikertomustyö kertomus- ja suunnitelmaosineen (tavoitteet, toimenpiteet) tuetaan kuntalaisten aktiivisuutta ja terveitä elämän- ja elintapoja: ravitsemus, liikunta, toimintakyky, mielenterveys, päihteiden käytön vähentäminen</p> <p>Vanhusneuvoston toiminnalla tuetaan ikäihmisten palvelujen kehittämistä ja osallisuutta.</p> <p>Kuopion Valikko vapaaehtoistyön kehittäminen yhteistyössä järjestöjen, seurakunnan ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Asukastupien neuvonta- ja ohjauspalvelut.</p>	<p>hyvinvointikoordinaattori, ehkäisevän päihdetyön koordinaattori</p>	<p>(etenee suunnitellusti)</p> <p>Arkeen voimaa-ryhmiä oli 2 syys-joulukuussa. Aluekoordinaattoripäiviin osallistuttu.</p> <p>Vanhusneuvosto järjesti VTKL:n kanssa valtakunnallisen vanhusten viikon pääjuhlan 7.10.</p> <p>Hyvinvointikertomuksen suunnitelmaosiota viety eteenpäin ja toteutettu tavoitteiden mukaista toimintaa mm. kiusaamisen ehkäisyssä järjestettiin 3 osallistavaa vanhempainiltaa ja koottiin ohjeita vanhemmille-materiaalipaketti. Kevään vanhempainiltoja teemapäiviä koululaisille suunniteltu. Seksuaaliterveyden edistämisen suunnitelma vuosille 2018-2030 tehty ja toimintaa seksuaaliväkivallan ja häirinnän ehkäisemiseksi järjestetään edelleen. Suunniteltu toimenpiteitä vuodelle 2019.</p> <p>Savuton kunta toimintaa koordinoitu suunnitellusti.</p>
<p>Tuetaan aktiivista elämäntapaa luomalla edellytyksiä omatoimisuudelle.</p> <p>Aktivoidaan erityisesti tukea tarvitsevia lapsia ja nuoria sekä ikäihmisiä liikkumaan</p>	<p>Ennaltaehkäistään liikkumattomuuden haittoja aktiivisella passiivisilla kuntalaisilla yhteistyössä paikallisten seurojen, järjestöjen ja yritysten kanssa. Näin pyritään terveydenhuollon kustannuksien supistamiseen.</p> <p>Alueiden laajentuessa ja kuntalaisten lisääntyessä tarve yhden uuden vakituksen liikunnanohjaajan palkkaamiseksi.</p>	<p>Liikuntatiimi, kansalaisopiston rehtorit, vastuupettajat ja koulutussuunnittelijat, asukastupa-tiimi</p>	<p>(etenee suunnitellusti)</p> <p>Erityisryhmät: Sporttiskerho toiminta jatkunut ennallaan. Erityisryhmät toimineet normaalisti ja toimintaa kehitetty eteenpäin mm. uusi liikuntaryhmä aistiyliherkille lapsille.</p> <p>Ikääntyneet: Järjestetty Liikunnasta Virtaa Eläkevuosiin-kurssi. Naati Nuapurista-Kerräyvy yhteisen -vertaisohjaaja koulutus järjestetty syksyllä. Vertaisohjaajille työhuolto/ideapäiviä noin kerran kuukaudessa. Poikkihallinnollinen yhteistyö jatkunut kuntoutuksen ja kansalaisopiston kanssa.</p>

<p>ja harrastamaan sekä terveellisiin elämäntapoihin.</p>	<p>Kansalaisopiston monipuolinen kurssitarjonta mahdollistaa kaikenikäisten kuntalaisten aktiivisen liikumisen ohjatusti ja kannustaa omaehtoiseen liikumiseen. Turvataan kurssien saavutettavuus koko toiminta-alueella. Asukastupien liikunnalliset tapahtumat</p>		<p>Ikääntyneiden liikuntaryhmätoiminta jatkunut ennallaan ja kehitetty eteenpäin mm. Lavis ja tuolijooga lyhytkurssit. Vanhusten viikolla kirjastoissa tuolijoogan esittely. Voimaa Vanhuuteen-ohjelman myötä uusia toimintoja käynnistetty, Naati Nuapurista-Kerrävy yhteisen -taloyhtiöiden jumppat (uusia taloja mukaan) sekä Liiku, leiki ja ilostu ylisukupolvien jumppa Puijonlaakson toimintakeskuksessa (2 ryhmää) ja Männistöissä aloittanut uusi ryhmä. Liikuta Taiteen äärellä -tapahtuma järjestetty kaksi kertaa yhteistyössä Taidemuseon kanssa. Maaseutualueet: Yleisiä kuntosaliohjauksia järjestetty kaiken ikäisille. Liikuntaneuvonta jatkunut ja toimintaa markkinoitu mm. hoitajien tiimeissä maaseutualueilla. Vertaisohjatuissa ryhmissä tutorointi ja uusia vertaisohjaajia tullut mukaan. Juankoskella aloittanut uusi tuolijumppa ryhmä. Toiminnallisia työpajoja ja toiminnan markkinointia tehty eri yhteistyötahojen kanssa. Työikäiset: Liikuntaneuvontaa toteutettu 30-64-vuotiaille. Matalan kynnyksen liikuntaryhmät jatkuneet. Poikkihallinnollinen yhteistyö liikuntaneuvonnan merkeissä mm. toiminnan esittelyä hoitajien tiimissä. Työikäisten 18-64-vuotiaiden kuntosalistartteja toteutettu. Lapset ja nuoret: Liikuntapolku / Liikkuva koulu toiminnot jatkuneet ja tapahtumia järjestetty yhteistyötahojen kanssa. Supersyysloman leiri järjestetty. Fiksusti kouluun- hankkeen kautta järjestetty uusia tapahtumia, uusien yhteistyötahojen kanssa. Liikuntaneuvontaa toteutettu 15-29-vuotialle nuorille. Toimintaa kehitetty eri yhteistyötahojen kanssa sekä toimintaa markkinoitu laajasti eri tilaisuuksissa. Kansalaisopisto järjesti kaupunkialueilla 241 liikuntakurssia, joille osallistui 4805 opiskelijaa. Maaseutualueilla ja sopimuskunnissa järjestettiin 278 liikuntakurssia, joille osallistui 3689 opiskelijaa. Kursien kesto oli 11-13 viikkoa. Asukastuvilla toteutettu työntekijävetoiset liikuntatuokiot.</p>
---	--	--	--

2.2. Varhainen tuki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.12.
<p>Lapsiperheet saavat tarvittaessa varhaista ja avoimuuden tukea.</p> <p>Tuetaan ikäihmisten kotona pärjäämistä ja hyvää elämää.</p>	<p>Palveluilla edistetään lapsiperheiden ja ikäihmisten jaksamista, toimintakykyä ja pärjäämistä.</p> <p>Asukastuvat matalankynnyksen neuvontapalvelu, yksilöllinen tuki.</p> <p>Kotona asumisen tukeminen lähipalveluna.</p> <p>Voimaa Vanhuuteen ohjelman mukainen toiminta kotona asuvien ikäihmisten 75+ toimintakyvyn ylläpitämisen edistämiseksi.</p> <p>Koteihin tarjottava taidetoiminta mahdollistaa kulttuurin omaehtoisen kokemisen ihmisille, jotka eivät syystä tai toisesta hakeudu aktivoivien palvelujen piiriin.</p> <p>Kulttuuristen perhepäivien sisällöllä kaupungin eri alueilla tuetaan perheiden arkea, vuorovaikutusta sekä yhdessä toimimista ja tekemistä.</p> <p>Muistelutyöllä musiikin keinoin tuetaan ikäihmisten kotona asumista ja pärjäämistä.</p>	<p>vastaava lähiötyöntekijä, kulttuuri -ja liikuntatiimit</p>	<p>(etenee suunnitellusti)</p> <p>Voimaa Vanhuuteen ohjelman suunnitelman mukaista toimintaa järjestetty, raportoitu ja haettu AVI:lta rahaa seuraavalle vuodelle. Yhdistetty erityisesti kulttuuria ja liikuntaa, edistetty taloyhtiöjumppia, liiku, leiki ja ilostu ylisukupolvisia jumppia.</p> <p>Asiakkaille toteutunut useita jumppatuokioina henkilöstön ja vapaaehtoisten toimesta.</p> <p>Lapsiperheiden monitoimijamallin mukaiset yhteistyötoteutukset asukastuvilla (Karttulan tenavatorstai).</p> <p>Yksilöllinen neuvontapalvelu vakiinnutettu toimintakäytännöksi asukastuvilla.</p>

2.3. Työllistyminen ja toimeentulo

<p>Toteutetaan aktiivisia toimenpiteitä (henkilöstöpolitiikka, hankintapolitiikka, yritys yhteistyö, eläkeselvitelyt jne.) pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseksi ja työmarkkinatuen kuntasuosmaksun pienentämiseksi.</p>	<p>Työllistetään pitkäaikaistyöttömiä mahdollisuuksien mukaan palvelualueen eri toiminnoissa.</p> <p>Tuetun työllistämisen palvelukokonaisuus asukastuvilla.</p> <p>Maahanmuuttajien työllistämisen edistäminen asukastuvilla.</p>	<p>Vastaava lähiötyöntekijä, asukastupa-tiimi, hej</p>	<p>(etenee suunnitellusti)</p> <p>Asukastuvilla ohjautunut säännöllisesti velvoitepalkkatukihenkilöitä työllistämisen yksikön kautta. Kuopion Settlementti Puijola ry:n sopimus on irtisanottu 12/2018.</p> <p>Maahanmuuttajien työelämäosallisuuden edistäminen onnistunut hyvin. Tuville on ohjautunut maahanmuuttajia työkokeiluun sekä suomenkielen opiskeluun Sakkyn harjoittelujaksolle.</p>
---	--	--	--

2.4. Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.12.
<p>Kehitetään uudenlaisia monipuolisia lähipalvelualueita ja lähipalvelukonsepteja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa (vrt. Männistö, Jynkkä).</p> <p>Tuetaan asuinalueiden omatoimisuutta ja omaleimaisuutta (pitäjäraadit, talooraha, yms.).</p>	<p>Palveluverkostosuunnittelussa huomioidaan palvelujen monipuolisuus ja tilojen monipuolinen ja tehokas käyttö.</p> <p>Pitäjäraatien toiminta vakiintuu.</p>	<p>Aluekoordinaattori, lähidemokratiaimi, hej</p>	<p>(etenee suunnitellusti)</p> <p>Pitäjäraatitoiminta on edennyt suunnitellusti. Toiminnan suunnitelmallisuutta on lisätty.</p> <p>Kehittämismäärärahojen arviointiprosessit käynnistetty.</p> <p>Avustuskäytäntöjen osalta linjataan käytännöt tarkemmin seuraavalle vuodelle.</p>
<p>Parannetaan yleisesti Kuopion turvallisuutta yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.</p> <p>Hyödynnetään asiakas- ja asukastietoa turvallisen elinympäristön kehittämisessä.</p>	<p>Yhteisöllisyys vahvistaa elinympäristön turvallisuutta.</p> <p>Asukastuvat lähiöissä palvelualueina erilaisille toimijoille.</p> <p>Kaatumisen ehkäisykampanjat ja turvallisuusluennot.</p> <p>Kuopion monialainen turvallisuustyöryhmän toiminta ja turvallisuussuunnitelma osana sähköistä hyvinvointikertomusta.</p> <p>Kiusaamisen ennaltaehkäisyn ja puuttumisen työryhmän suunnitelmat toimenpiteineen</p> <p>Seksuaaliterveyden edistämisen työryhmän suunnitelmat toimenpiteineen seksuaalisen häirinnän ja väkivallan ehkäisemiseksi</p> <p>Liikenneturvallisuuden edistäminen Suojatiesuojelijan toiminnalla</p>	<p>Hyvinvointikoordinaattori, koko henkilöstö</p>	<p>(etenee suunnitellusti)</p> <p>Seksuaaliterveyden edistämisen työryhmä on työstänyt seksuaaliterveyden edistämisen suunnitelman lähes loppuun. Toimenpiteet vuodelle 2019 suunniteltu.</p> <p>Kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen työryhmässä toteutettu kouluterveyskyselyn perusteella kohdennettuihin kouluihin vanhempainiltoja ja tehty vanhemmille kiusaamisen ehkäisyn materiaalipaketti.</p> <p>Kuopion monialainen turvallisuustyöryhmä on aloittanut 4.12 kuukausittaiset turvallisuustiistait ja tuottanut turvallisuuskalenterin jaettavaksi Kuopion kuntalaisille.</p> <p>Suojatiesuojelijat olleet mukana Fiksusti kouluun-hankkeen 4 koulun toimintapäivissä, joulukauden avajaisissa ja turvallisuustiistaissa.</p> <p>Asukastuvilla toteutettu turvallisuuteen liittyviä kokonaisuuksia yhdessä poliisin, terveydenhuollon sekä kotipalvelun henkilöstön kanssa.</p>

4. UUDISTUVA KUOPIO

4.1. Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uudistuva johtaminen

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.12.
<p>Jalkautetaan uutta kaupunkistrategiaa.</p> <p>Tuetaan hankinta- ja omistajapolitiikalla kaupunkistrategian toteutumista.</p>	<p>Strategia viedään käytäntöön toimintatasolle.</p> <p>Hankinnat toteutetaan hankintaohjelman mukaisesti ja avustukset kohdistetaan strategian tavoitteiden mukaisesti.</p>	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja/ koko henkilöstö	<p>● (etenee suunnitellusti)</p> <p>Hyvinvointitavoitteiden mukainen palveluiden tuottaminen. Hankinnat toteutettu suunnitellusti ja avustukset kohdennettu strategian mukaisesti.</p>
<p>Kehitetään päätöksenteon avoimuutta ja viestintää.</p>	<p>Osallistetaan henkilöstö/asukkaita/asiakkaita päätöksenteon valmisteluvaiheessa. Luodaan toimintamalleja osallistamisprosessiin, koulutetaan esimiehet ja henkilöstö toimintamallin toteuttamiseen.</p>	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja/ koko henkilöstö	<p>● (etenee suunnitellusti)</p> <p>Osana hyvinvointikertomusta kerätty asukkaiden kokemuksia hyvinvointia edistävästä ja heikentävistä tekijöistä.</p> <p>Ikäystävällinen Kuopio ohjelma ollut kuntalaisilla ja virkamiehillä kommentteilla.</p> <p>Fiksusti kouluun-hankkeessa osallistettu koulut, oppilaat ja järjestöt toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen. Kiusaamisen ehkäisyn työryhmässä suunnitellaan osallistavia toimintamalleja esim. sankarika-veri-toimintamalli ja koulujen kaveriviikko.</p>
<p>Toteutetaan henkilöstön työhyvinvointia parantavia toimenpiteitä. Henkilöstön sairauspoissaolot vähenevät 2 kalenteripäivää/henkilötyövuosi. Sairauspoissaolojen sijaisjärjestelyt turvataan.</p> <p>Asukastupien edellensijoittamiseen liittyvät työpaikat.</p>	<p>Esimiesten/henkilöstön koulutus ja vastuutus. Työyhteisötaitojen ja työmenetelmien kehittäminen. Poissaolojen seurannan kehittäminen ja varhaisen puuttumisen malli. Vahva yhteistyö työterveydenhuollon kanssa ennaltaehkäisevään toimintaan.</p>	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja	<p>● (etenee suunnitellusti)</p> <p>Asukastupatoiminnassa käytetty soveltuvan työn prosesseja. Siirtyvän henkilön palkkarahojen resurssoinnin osalta haasteita.</p>

4.2. Sujuva ja uudistuva toiminta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Seuranta 31.12.
Digitalisoidaan ja sujuvoitetaan palveluprosesseja.	Kehitetään edelleen sähköisiä palveluja (sähköinen maksaminen). Ollaan mukana Tulevaisuuden kuntien ICT-yhteistoiminnan toteuttamishankkeessa soveltuvien osien. Kulttuurin digikokeilu kotihoidon kanssa. Liikunnan aktivoinnissa kokeilut Seppo.i.o.	hej, ao. tiimien yhdyshenkilöt	● (etenee suunnitellusti) Kansalaisopisto on mukana Osta verkossa –projektissa.
Osallistutaan maakunta- ja soteuudistuksen valmisteluun ja varaudutaan omassa toiminnassa tulevaan muutokseen, jotta muutos toteutuisi mahdollisimman sujuvasti asiakkaille ja henkilöstölle.	Ollaan mukana maakuntauudistuksen valmistelussa (mm. hyte-ryhmässä, maakunnallinen Lapehanke jne.) ja huolehditaan, että Kuopion kaupungin ja maakunnan hyvinvointikertomuksen keskustelevat keskenään. Kommentoidaan aktiivisesti maakunnan hyvinvointikertomusta ja ollaan mukana sen työstämisessä resurssien mukaan. Käydään neuvotteluja ja sovitaan toiminnoista niin, että yhteistyö perusturvan, terveydenhuollon ja mm. järjestöjen kanssa toimii myös jatkossa.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, hyvinvointikoordinaattori	● (etenee suunnitellusti) Aktiivisesti edistetty maakunnan hyte-työtä. Alueellisen hyvinvointikertomuksen vuosiraportin valmisteluun osallistuttu. Huolehdittu kunnan ja maakunnan hyte-työn keskustelemisesta keskenään ja sovittu maakunnan hyte-tiimin vierailusta hyvinvointiryhmään.
Uudistetaan ja kehitetään toimintaa mm. erilaisten kokeilujen avulla ja ottamalla käyttöön hyviä toimintatapoja.	Kehitetään toimintaympäristön ja asiakkaiden tarpeiden mukaisia toimintatapoja ja palveluita. Vuosittainen sähköisen hyvinvointikertomuksen kertomuksen ja suunnitelman toteutuminen ja tästä viestintä.	Hyvinvointikoordinaattori, ehkäisevän päihdetyön koordinaattori, hej	● (etenee suunnitellusti) Vuosittaisen sähköisen hyvinvointikertomuksen raportin työstäminen aloitettu. Keväällä tehdyn vuosiraportin tulokset kirjattu keskeiseksi osaksi talous- ja toimintasuunnitelmaa. Räpin toteutus ei edennyt räppäristä johtuvista syistä.

4.3. Kestävä talous

Toimitaan taloudellisesti ja parannetaan tuottavuutta, jotta kaupungin taloudellinen tulos on suunnitellun mukainen ja tasapainossa valtuustokauden aikana.	Toimitaan taloudellisesti ja tehokkaasti.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, koko henkilöstö	● (etenee suunnitellusti) Talous on toteutunut suunnitelmien mukaisesti.
---	---	---	---

Taidepalvelut

Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Vähäkankaan katsaus ajalta 1.1.-31.12.2018

Toiminta (lyhyesti)

Musiikkikeskuksen johtaja ja ylikapellimestari vaihtuivat. Katariina Kummala aloitti 1.3.2018 johtajan tehtävässä ja Jaakko Kuusisto ylikapellimestarin tehtävässä 1.8.2018.

Musiikkikeskus oli suljettuna remontin takia 1.1.-31.8.2018. Kaupunginorkesteri harjoitteli kevätkaudella Linnanpellon koululla ja konsertoi useissa eri paikoissa. Hallintohenkilökunta työskenteli Linnanpellon koululla ja valtuustotalolla. Musiikkikeskus avautui osittain 1.9.2018 alkaen, mistä lähtien sekä kaupunginorkesterin ja ulkopuolisten tapahtumajärjestäjien konsertit voitiin toteuttaa Musiikkikeskuksessa. Remontti kuitenkin rajoitti vielä syyskauden aikana talon vuokraustoimintaa. Hallintohenkilökunta muutti takaisin Musiikkikeskukseen joulukuussa.

Kuopion kaupunginteatterin kevät oli tavanomainen: musikaali menestyi erinomaisesti saavuttaen ennätysmäisen täyttöasteen. Toisaalta muut ohjelmistoon kuuluvat näytelmät eivät menestyneet samalla tavalla.

Teatterin syyskaudelle tehtiin uusi kotimainen musiikinäytelmä Äidinmaa, joka esityksenä oli onnistunut, mutta jonka myynti osoittautui haasteeksi.

Teatterinjohtaja ilmoitti vaihtavansa työpaikkaa vuoden vaihteessa.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Musiikkikeskuksen tapahtumatuotannon tulotavoite ylittyi n. 160.000, vastaavasti talon menoilytys oli n. 110.000 €. Orkesterin tulot alittuivat n. 20.000 €, vastaavasti menot alittuivat n. 20.000 €. Musiikkikeskuksen toimintakate kokonaisuudessaan jäi n. 50.000 € positiiviseksi.

Kevätkaudella Siipirikkoja ja Matriarkkoja –kantaesitys ei menestynyt odotetulla tavalla, se jäi tuotto-odotuksistaan. Syyskaudella Äidinmaa –musiikinäytelmälle kävi samoin. Lisäksi kulkutautien vuoksi esityksiä jouduttiin perumaan useita. Tuotantojen koko on kasvanut, nykyään on enemmän sääntö kuin poikkeus, että näytelmässä käytetään musiikkia tavalla tai toisella ja se välillisesti tuo kaikenlaisia lisäkustannuksia. Kaiken tämän myötä teatterin raami ylittyi n. 213 000 eurolla. Ylityksestä oli n. 42 000 euroa palkankorotusten vaikutusta, jota ei oltu voitu huomioida talousarvion laadintavaiheessa.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Musiikkikeskuksen remontin edetessä ilmeni odottamattomia, syksyn toimintaan ja talouteen vaikeuttaneita asioita; mm. talon päiväkäyttöä jouduttiin rajoittamaan ja tehtiin tekniikkaan liittyviä välttämättömiä hankintoja.

Teatterin ohjelmistosuunnittelussa tulee jatkossakin huomioida se, että kantaesitykset isolle näyttämölle ovat riski ja lisäksi se, että kysyntää on sekä musiikkiteatterille että teatteriklassikoille.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Kaupungin ohjeiden ja määräysten puitteissa.

Taidepalvelut

2018

1. KASVAVA KUOPIO

1.3. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhlö	Seuranta 31.12.
Työssäkäyntialueen yhteistyötä laajennetaan ja tiivistetään alueen elinvoiman vahvistamiseksi.	<p>Palvelut ovat kaupungin vetovoimatekijä ja niitä tuotetaan yli kuntarajojen.</p> <p>Kuopion kaupunginorkesteri konsertoi kevään aikana 13 eri konserttipaikassa Musiikkikeskuksen ollessa remontissa. Kuopion keskustan lisäksi konsertteja pidetään kaikkien kuuden pitäjäraadin alueella. Myös Musiikkikeskuksen palvelujen markkinointiin on mahdollista panostaa enemmän tilojen ollessa remontin takia poissa käytöstä.</p> <p>Kaupunginorkesteri on kutsuttu konsertoimaan Kiinaan keväällä 2018. Neljätoista konserttia sisältävä konserttimatka toteutetaan, mikäli Kiinan valtio antaa asialle lopullisen hyväksynnän.</p> <p>Teatterille on iso ja kunnianhimoinen tavoite saada työssäkäyntialueelle yhteistyötä. Teatteri säteilee elinvoimaa esim. Siilinjärven alueelle, ja teatteri tarjoaa siilinjärveläisillekin kouluille esim. Teatteripolkua - mutta ei ilmaiseksi (kuten kuopiolaisille), koska vain Kuopio maksaa teatterin ylläpitokustannukset.</p>	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt	<p>(etenee suunnitellusti)</p> <p>Kuopion kaupunginorkesteri toteutti kevätkaudelle suunnitellut konsertit kaikkien kuuden pitäjäraadin (Vehmersalmi, Karttula, Juankoski, Riistavesi, Maaninka, Nilsiä) alueella ja Kuopion keskustassa useissa eri paikoissa.</p> <p>Kiinan matka peruuntui tilaajan toimesta.</p> <p>Musiikkikeskuksen ja kaupunginorkesterin syyskauden konserttien yleisömäärä ylitti odotukset. Orkesteri tavoitti evakkovuonna enemmän kuulijoita kuin useana edellisenä vuonna.</p> <p>Teatteri on edennyt yleisötyön osalta aiotulla tavalla. Teatteri suunnittelee kiertäviä esityksiä, joita on mahdollista viedä maakuntaankin. Teatteriasiamiesverkosto on kehitteillä.</p>

2. HYVINVOIVA KUOPIO

2.1. Aktiivisuuteen innostava arki

Tuetaan aktiivista elämäntapaa luomalla edellytyksiä omatoimille aktiivisuudelle.	<p>Pyritään saamaan lisää asiakkaita hyvinvoinnin palveluiden piiriin.</p> <p>Kaupunginorkesteri kutsuu kaikki vuonna 2017 syntyneet kuopiolaiset lapset kummilapsitoimintaan.</p>	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt	<p>(etenee suunnitellusti)</p> <p>Vuonna 2017 syntyneille, Kuopion kaupunginorkesterin kummilapsiksi kutsutuille lapsille järjestettiin ensimmäiset konsertit toukokuussa, joihin osallistui n. 300 lasta. Kuopion kaupungin 7 luokan oppilaat osallistuivat musiikkipolku-konsertteihin.</p>
---	--	------------------------------------	---

	<p>Taidepalvelut on mukana kulttuuripolkutoiminnassa tarjoten Kuopion 7 luokan oppilaille teatteri- ja musiikkiesityksiä. Kulttuuriluotsitoiminnan kautta erityisryhmiin kuuluvia henkilöitä tuodaan orkesterin konsertteihin ja teatterin esityksiin.</p> <p>Teatteri jatkaa maksuttomia yleisötilaisuuksia, kuten avoimia harjoituksia, kauden avajaisia, tekijät esiin -tapahtumia jne.</p> <p>Teatteri on luomassa mallia yleisötyölle. Teatterin strategiatyön tiimoilta on todettu uhkana yleisövaje ja mahdollisuutena yleisötyöllä uusien yleisöjen kasvattaminen. Yleisötyö on ei-kaupallista ja markkinointi on kaupallista, ja näillä on yhteinen rajapinta. Teatterilla on vanha hyvä pohja Kommando-toiminnassa, jota ei sellaisenaan kuitenkaan olla ottamassa uudelleen käyttöön, vaan sen pohjalta kehitetään toimintatavat ja -malli yleisötyöhön.</p>		<p>Orkesteri piti konserttien yhteydessä useita kaikille avoimia taiteilijataapaamisia ja erilaiset ryhmät pääsivät seuraamaan orkesterin harjoituksia. Orkesterin yleisötyön työryhmä aloitti toimintansa syksyllä.</p> <p>Teatteri on toteuttanut toimenpiteissä mainittuja asioita.</p>
--	---	--	--

4. UUDISTUVA KUOPIO

4.1. Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uudistuva johtaminen

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhlö	Seuranta 31.12.
<p>Jalkautetaan uutta kaupunkistrategiaa.</p> <p>Tuetaan hankinta- ja omistajapolitiikalla kaupunkistrategian toteutumista.</p>	<p>Strategia viedään käytäntöön toimintatasolle.</p> <p>Talon tilavuokrauksen kautta Kuopion Musiikkikeskuksessa järjestetään kokouksia, konsertteja ja muita tapahtumia. Orkesteri toteuttaa vetovoimaisia, korkeatasoisia konsertteja.</p> <p>Musiikkikeskuksen uusi johtaja aloittaa 1.3. ja taiteellinen johtaja 1.8.2018.</p> <p>Hankinnat toteutetaan hankintaohjelman mukaisesti.</p> <p>Teatteri osaltaan edistää sitä, että Kuopio on Suomen nopeimmin kehittyvä kokous-, tapahtuma- ja matkailualue. Teatterin imago ja maine on hyvä erilaisten tilaisuuksien pitopaikkana, ulosvuokraukset ja vuokratuotto kasvavat</p>	<p>Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt, koko henkilöstö</p>	<p>(etenee suunnitellusti)</p> <p>Musiikkikeskuksen johtaja Katariina Kummala aloitti 1.3.2018 ja ylikapellimestari Jaakko Kuusisto 1.8.2018. Musiikkikeskuksen remontti valmistui vuoden loppuun mennessä ja hallinto pääsi muuttamaan takaisin toimistoihin joulukuussa. Kaikki suunnitellut konsertit pidettiin syyskaudella Musiikkikeskuksessa, kokousten ja muiden tapahtumien järjestämistä jouduttiin vielä syyskaudella rajoittamaan remontin takia.</p> <p>Musiikkikeskuksen ja orkesterin strategiatyö aloitettiin syksyllä, työ jatkuu edelleen. Tapahtuma- ja kokoustoiminnan kehittämiseksi päivitettiin teknistä kalustoa ajanmukaisemmaksi ja aloitettiin Valohallin eri toimintoja tukevan kalustuksen suunnittelu. Toteutetaan v. 2019.</p>

	<p>koko ajan.</p> <p>Omilla ohjelmistovalinnoillaan teatteri huomioi kaupunki-strategian niin, että se parhaiten palvelee kuntalaisia sekä toimii maakunnan veturina kulttuurialalla.</p> <p>Hyvän elämän pääkaupungissa teatteri on keskeinen tekijä tuomaan alueelle sekä elinvoimaa ja arjen rikkautta.</p> <p>Omassa strategiassaan teatteri huomioi sen, että Kuopio on paras paikka lapsille: Maria-näyttämön repertuaaria ja painopistealuetta kehitetään kaupunkistrategian ohjaimalla tavalla.</p>		Teatteri teki strategiansa valmiiksi. Vuokratuotto kasvoi ennätysuureksi.
Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhlö	Seuranta 31.12.
<p>Toteutetaan henkilöstön työhyvinvointia parantavia toimenpiteitä. Henkilöstön sairauspoissaolot vähenevät 2 kalenteripäivää/henkilötyövuosi. Sairauspoissaolojen sijaisjärjestelyt turvataan.</p>	<p>Esimiesten/henkilöstön koulutus ja vastuutus. Työyhteisötaitojen ja työmenetelmien kehittäminen. Poissaolojen seurannan kehittäminen ja varhaisen puuttumisen malli. Vahva yhteistyö työterveydenhuollon kanssa ennaltaehkäisevään toimintaan.</p> <p>Teatterin tilastot osoittavat, että n. 90 % henkilöstöstä ei sairastanut yhtään päivää v. 2017. Teatterilla on kuitenkin kehitettävää työhyvinvoinnissa ja työkykykysymyksissä. Yhdessä henkilöstön kanssa suunnitellaan tyky-toimintaa, johon kaikki teatterin työpisteet osallistuvat. Jatkamme henkilöstön tyhy-toimintaa, vahvistamme tyhy-työryhmän asemaa ja järjestämme yhteistyössä opintoyhdistyksen kanssa näihin teemoihin liittyvää koulutusta henkilöstölle.</p> <p>Selvitetään yhteistyössä Kallaveden työterveyden ja musiikoitten tuki- ja liikuntaelinsairauksiin erikoistuneen fysioterapeutti Markku Riihisen kanssa pitkäjänteisen kuntouttava projektin toteuttamismahdollisuudet, aloitetaan vuonna 2018 aikana. Pyritään lisäämään henkilöstön mahdollisuuksia omaehtoiseen kunnon ylläpitämiseen. Jatketaan sähköpöytien hankintaa toimistotyöntekijöille. Musiikkikeskuksen muu kuin taiteellinen henkilökunta tekee kansainvälisen tutustumismatkan konsertti-, kokous- ja kongressitaloihin.</p>	<p>Kaikki esimiehet, henkilöstö</p>	<p>(etenee suunnitellusti)</p> <p>Musiikkikeskuksen työhyvinvointiprojekti fysioterapeutti Markku Riihisen johdolla aloitettiin kevätkaudella koko henkilöstön koulutuksella, syyskaudella projekti jatkui ammatti- ja soitinryhmien ohjauksella. Toimistohenkilöstölle hankittiin sähköpöydät ja uudet työtuolit. Sairauspoissaoloissa on tapahtunut lievää nousua; henkilöstöllä on ollut neljä tapaturmasta tai muusta pitkäaikaisesta sairaudesta johtuvaa pitkää sairausloma, lisäksi myös väistötilasta johtuva yksi pitkäaikainen sairausloma rasittaa tilastoja.</p> <p>Henkilöstö osallistui myös AVAUS-hankeeseen, jonka puitteissa pidettiin moninaisuuskoulutusta koko henkilöstölle. (Avaus-hankkeen tarkoitus oli tutkia ulkomaa-laistaustaisten taiteilijoiden työllistymistä Suomessa).</p> <p>Musiikkikeskuksen muun kuin taiteellisen henkilökunnan kansainvälistä tutustumismatkaa siirrettiin orkesterin Kiinan konserttimatkan peruunnuttua.</p> <p>Tyhy-koulutukset ja teatterimatka toteutettiin suunnitellusti. Linja jatkuu, eli n. 90 % ei ole ollut yhtään päivää pois töistä sairauden vuoksi. Teatterin tyhy-ryhmä sekä opintoyhdistys suunnittelevat uutta tyhy-ohjelmaa.</p>

4.2. Sujuva ja uudistuva toiminta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhlö	Seuranta 31.12.
Digitalisoidaan ja sujuvoitetaan palveluprosesseja.	Kehitetään edelleen sähköisiä palveluja. Taidepalveluissa tutkitaan sähköisen pääsylipun käyttömahdollisuuksia ja asiakaspalvelujen palautemenetelmien ja -ohjelmistojen käyttöön oton mahdollisuuksia. Alustavia keskusteluja on jo käyty palveluntuottajien kanssa. Teatteri odottaa kaupungin mahdollista kassajärjestelmän uudistusta, joka mahdollistaisi laajan myyntiverkoston ja tavoittaisi Kuopion kyliäkin, nykyajan vastine entisajan teatteriasiamiehille.	Asiakkuusjohtajat, palvelupäälliköt, tietohallinto	● (etenee suunnitellusti) Sähköisen pääsylipun käyttömahdollisuuden tutkiminen on edelleen työn alla. Teatteriappi on lanseerattu ja otettu käyttöön. Olemme digitalisoineet lipunmyyntiä niin pitkälle kuin mahdollista. Sähköinen käsiohjelma työn alla.
Uudistetaan ja kehitetään toimintaa mm. erilaisten kokeilujen avulla ja ottamalla käyttöön hyviä toimintatapoja.	Kehitetään toimintaympäristön ja asiakkaiden tarpeiden mukaisia toimintatapoja ja palveluita. Musiikkikeskuksen toiminnassa otetaan huomioon loppuvuodesta 2017 toteutetun asiakaskyselyn tulokset. Orkesterin esiintyessä pitäjäraatien alueilla ohjelmasisällöt ovat asukkaiden toiveiden mukaisia. Teatteri on omassa strategiatyössään ottanut yhdeksi painopisteeksi Maria-näyttämön kehittämisen ja siitä näkökulmasta mm. lastenteatterin tarjonnan laajentamisen. Teatteri on lisäksi tehnyt kokeiluja yhteistuottamisesta toisten ammattiteattereiden kanssa.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Asiakaskyselyn tulosten viivästyemisestä johtuen tuloksia voidaan hyödyntää vasta v. 2019 aikana. Musiikkikeskuksen järjestymiespalvelut on hoidettu syyskaudesta 2018 alkaen kokonaan ammattimaisesti ostettuna palveluna. Kuopion Nuorisomusiikki ry hoitaa edelleen nau-lakkopalvelut. Narikkopalvelun hoitaminen ravintoloitsijan toimesta vähensi kuluja siltä osin n. 50 %, lisäksi toiminnallinen ja työajallinen säästö (oli mahdollista osa-aikaistaa aulaisäntä vahtimestariksi). Uusi yhteistuotanto tuotettiin, esitykset alkavat helmikuussa 2019.

4.3. Kestävä talous

Toimitaan taloudellisesti ja parannetaan tuottavuutta, jotta kaupungin taloudellinen tulos on suunnitellun mukainen ja tasapainossa valtuustokauden aikana.	Toimitaan taloudellisesti ja tehokkaasti. Ohjelmistosuunnittelu toteutetaan riittävän pitkäjänteisesti joustavuus säilyttäen. Teatteri on tehnyt ja jatkaa edelleen toimenpiteitä kokonaistaloudellisesti tehokkaiden hallinnollisten ratkaisujen aikaansaamiseksi. Ydintoiminta, eli esittäminen turvataan tukipalveluiden tehostamisella. Teatterin tulos on riippuvainen ohjelmistosuunnittelun ja myynnin onnistumisesta,	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt	● (etenee suunnitellusti) Taidepalveluiden ohjelma ja ohjelmistosuunnittelun aikajännettä on pidennetty. Musiikkikeskuksen tulos toteutui n. 50.00 € positiivisena talon vuokraustoiminnan tulojen toteuduttua ennakoitua suurempana. Teatterin talous toteutui huonosti, tappiollisena kuluneena vuonna. Teatterilla on ollut useita isoja tuotantoja,
---	---	------------------------------------	--

	ja sen vuoksi ohjelmistosuunnittelua tehdään useampi kausi eteenpäin. Näin saadaan hahmotettua laajempi kokonaisuus koskien talousarviovuoden lisäksi taloussuunnitelmavuosia. Sen myötä on mahdollista ennakoida ja hallita taloudellisia ja tuotannollisia riskejä.		joissa on ollut musikaalituotannon elementtejä (livemuusiikki, avustajat/tanssijat jne.). Ohjelmistosuunnittelu taloussuunnittelun rinnalla kolmevuotisella syklillä, kun v. 2019 alkaa uusi kolmivuotinen kausi.
--	---	--	---

**SELONTEKO VUODEN 2018 HYVINVOINNIN EDISTÄMISEN JA KASVUN JA OPPIMISEN
PALVELUALUEEN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ**

Sisäisen valvonnan ja siihen liittyvän riskienhallinnan tarkoituksena on varmistaa, että toiminta on taloudellista ja tuloksellista, tavoitteet saavuttavaa, päätösten perusteena oleva tieto riittävää ja luotettavaa. Tarkoituksena on myös, että ja lakeja, säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja omaisuutta sekä voimavaroja turvataan. Sisäinen valvonta on varmistamistyötä, joka on toimialan johdon tekemää tai johdon lukuun tehtyä.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Säännösten ja määräysten noudattamisessa ei ole havaittu oikeusseuraamuksia aiheuttaneita ongelmia. Palvelualueiden toimintasääntöä on tarkistettu vastaamaan muuttunutta organisaatiota ja vastuista. Tiedotusta ja ohjausta on annettu myös kohdennetusti. Asioiden valmistelussa on korostunut yhteistyö ja vuorovaikutus. Vuoden 2018 viranhaltijapäätösten julkisuuden ja verkkojulkaiseminen ei ole aiheuttanut palvelualueilla ongelmaa eikä poikkeamia yhteisesti sovitusta ja valtakunnallisista käytännöistä ja määräyksistä.

Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen sekä varojen käyttö

Talousarvion toteutumista seurataan kuukausittain, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta tai poikkeamista sekä niiden johdosta tehdyistä toimista on kerrottu vuoden 2018 talouden ja toiminnan seurantaraporteissa.

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen vuoden 2018 toimintakatteen toteutuma on 100,3 %, ylitystä n. 110 000 € ja kasvun ja oppimisen palvelualueen toimintakatteen toteutuma on 99,6 %, alitusta n. 780 000 €.

Kasvun ja oppimisen palvelualueella jouduttiin tekemään talousarviomuutos, joka johtui suurimmaksi osaksi siitä, että kunta-alan palkankorotuksia (yleiskorotus ja kertaerä) ei huomioitu vuoden 2018 talousarviossa. Talousarviomuutoksen vaikutus toimintakatteeseen -2,6 M€ (1,4 %). Lopulliseen määrärahojen alittumiseen vaikutti suurimmaksi osaksi koulukuljetussopimuksen hyvitys (0,3 M€), josta saatiin tieto tilinpäätösvaiheessa sekä sisäisten vuokrien alittuminen (0,3 M€) budjetoidusta. Avustuksissa ylittyi mm. kelan korvaukset työterveyshuollon kustannuksiin.

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueella ei esitetty talousarviomuutosta, vaikka talousarviosta puuttivat palkankorotusvaraukset (-0,25 M€). Palkankorotukset, museohankkeen käynnistämiskulut (-0,14 M€) sekä muut budjetoimattomat menot saatiin melkein katettua liikuntapaikkapalveluiden vuokrien alittumisella (Jäähallin vuokra aleni remontin vuoksi ja Lippumäen ylipainehallin valmistuminen siirtyi vuodelle 2019, yht. n 0,5 M€).

Testamenttivaroja käytettiin vuoden 2018 aikana Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueella n. -71 000 € lautakunnan päättämiin kohteisiin (Takuulla-hanke, Menox-toiminnan laajentamiseen sekä ehkäisevään päihdetyöhön). Vuodelle 2019 testamenttivaroja siirrettiin 246 244,82 €.

Kasvun ja oppimisen palvelualueella testamenttivaroja käytettiin n. -26 000 € lautakunnan päättämiin kohteisiin (Vamos-hankkeen kuntaosuuteen ja Karttulan nuorisotyön kehittämiseen). Vuodelle 2019 testamenttivaroja siirrettiin 174 529,94 €.

Riskienhallinnan järjestäminen

Sisäisen valvonnan suunnitelma on laadittu ja suunnitelma on hyväksytty hyvinvoinnin edistämisen ja kasvun ja oppimisen lautakunnissa.

Sisäisen valvonnan suunnitelmaa on toteutettu lautakunnassa hyväksytyjen painopisteiden mukaisesti.

Vuoden 2018 sisäisen valvonnan tavoitteita ja painopistealueita olivat henkilöstön työhyvinvoinnin parantaminen, alle kouluikäisten lasten sekä perusopetusikäisten lasten määrän kasvun vaikutukset toimintaan/talouteen sekä tietosuoja-asetusten edellyttämät toimintamuutokset. Vuoden 2017 tilinpäätöksessä asetettiin em. lisäksi painopistealueeksi tiedottamisen kehittäminen erilaisten häiriötilanneviestinnän osalta.

Henkilöstön työhyvinvoinnin parantaminen

Hyvinvoinnin edistämisen ja kasvun ja oppimisen palvelualueille on perustettu työhyvinvointitoimikunnat eri avainprosesseihin (3 kpl). Työhyvinvointitoimikunnat ovat käsitelleet henkilökunnan työhyvinvointiin ja työturvallisuuteen liittyviä asioita sekä avainprosessien toimintayksiköiden työhyvinvointisuunnitelmia. Sairauspoissaolojen vähentämiseen on kiinnitetty erityistä huomiota yksiköiden työhyvinvointisuunnitelmissa.

Usealla koululla ja päiväkodilla oli käynnissä erillisellä kehittämisrahalla rahoitettuja työhyvinvointihankkeita.

Henkilöstön sairauspoissaolojen väheneminen 2 kalenteripäivällä/ henkilötyövuosi, joka oli vuoden 2018 talousarviossa valtuuston sitovana tavoitteena, ei saavutettu. Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen osalta sairauspoissaolojen määrä väheni edelliseen vuoteen verrattuna 1,1 kal.pv./htv, yhteensä 10,7 kal.pv./htv ja kasvun ja oppimisen palvelualueen osalta sairauspoissaolojen määrä pysyi edellisen vuoden tasolla 15,4 kal.pv./htv.

Kouluissa ja päiväkodeissa on edelleen sisäilmaongelmia, jotka aiheuttavat sairastumisriskejä rakennuksissa työskenteleville lapsille ja aikuisille. Lisäksi niistä aiheutuu sairauspoissaoloja ja muita lisäkuluja mm. väistöilojen vuoksi.

Alle kouluikäisten lasten sekä perusopetusikäisten lasten määrän kasvu / vaikutukset toimintaan ja talouteen

Ennusteet lasten ja oppilaiden määristä tarkistetaan vuosittain ja muutosten vaikutukset esitetään talousarviossa.

Perusopetuksen palveluverkoston tarkastelu on tehty Koillisen maaseutualueen osalta. Palveluverkostotyötä on ohjannut ohjausryhmä ja esitys käsiteltiin kasvun ja oppimisen palvelualueen lautakunnan joulukuun kokouksessa.

Varhaiskasvatuspalveluiden osalta on laadittu tarveselvitykset koillisen kaupunki-alueen ja keskusta-alueen päiväkotien osalta hankesuunnittelun käynnistämiseksi.

Tietosuojaja-asetuksen edellyttämät toimintamuutokset (EU:n tietosuojaja-asetus tuli voimaan kesäkuussa 2018)

Asetuksen voimaan astumisen myötä molemmilla palvelualueilla toteutettiin kaupunkitasoisesti annettuja aiheeseen liittyviä toimeksiantoja. Keväällä 2018 toteutettiin henkilökohtaisilla J-verkkolevyillä ja V-verkkolevyillä olevien manuaalisten henkilörekisterien kartoitus ja poisto sekä päivitettiin käytössä olevien asiakasjärjestelmien tietosuojaselosteet rekisterinomistajien toimesta asetuksen vaatimalle tasolle. Keväällä 2018 palvelualueiden esimiehille järjestettiin kaksi EU:n tietosuojaja-asetus sivistystoimissa –koulutusta.

Jatkotoimenpiteinä palvelualueilla tulee käydä johtotiimitasolla keskustelua nykytilanteesta henkilörekistereiden ja niihin liittyvien kaupunkitasolla sovittujen toimintakäytäntöjen osalta, esim. asiakkaan tietojen tarkastuspyynnöt. Lisäksi on sovittava uusien esimiesten perehdyttämiskäytännöistä toimintamuutoksen läpimenon ja laadukkaiden asiakaspalveluiden varmistamiseksi.

Tiedottamisen kehittäminen erilaisten häiriötilanneviestinnän osalta

Häiriötilanneviestinnän ohjeistus on uusittu 2018 ja erilaisten häiriötilanteiden mm. vesihuoltoon liittyvien viestien lähettämistä tehostettu esimiesten kautta tapahtuvaa viestintää kehittämällä. Yksiköiden pelastus- ja turvallisuussuunnitelmat tarkistetaan vuodenvaihteessa 2018 – 2019, jolloin myös sisäisen ja ulkoisen häiriötilanneviestinnän toimintamalleja arvioidaan.

Oma arvio riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan nykytilasta ja kehittämistarpeista:

Hyvinvoinnin edistämisen ja kasvun ja oppimisen palvelualueen johto katsoo, että sisäisen valvonta on pääosin hyvällä tasolla.

Parantamista ja kehittämistä vaativat seuraavat asiat, jotka huomioidaan vuoden 2019 sisäisen valvonnan suunnitelmassa:

- kaupunkistrategian etenemisen konkreettiset toimenpiteet ja tuotokset
- sopimustenhallinta (sopimusrekisteri, sopimusten noudattaminen ja valvonta, esimiesten koulutus)
- riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toimivuus (riskien tunnistaminen, häiriötilanteiden hallinta, jatkuvuuden varmistaminen ja kontrollit)
- palveluverkoston jatkuva tarkastelu (maankäyttö, lapsimäärät, tilat, hankesuunnittelujen eteneminen, prosessien toimivuuden seuranta).

Mittaristo 2018

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue

Avainprosessi: **Omatoimisen hyvinvoinnin palvelut**

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2016	TP 2017	KS 2018	TP 2018
Kirjastopalvelut 1)	Fyysiset kirjastokäynnit	1 278 722	1 246 123	1 350 000	1 384 764
	Verkkoasiointitapahtumat (kirjaston ulkopuolella tapahtunut asiointi)	554 013	478 468	525 000	521 385
	Kirjaston aukiolotunnit	24 396	24 442	29 000	29 701
	Lainojen kokonaismäärä	2 045 805	2 030 769	2 055 000	2 082 540
	Nettokustannukset/laina	2,7	2,8	2,8	2,8
	Kirjastojen tilojen määrä m ²	10 387	11 136	10 372	10 055
Museopalvelut	Museokohteiden kävijämäärä	69 623	75 172	70 000	78 139
	Museokohteiden aukiolotunnit	5 194	5 135	5 000	4 782
	Järjestetty kokoelma-aineisto kpl	1 961 080	1 964 334	1 992 300	2 014 677
	Nettokustannus €/as	25,4	25,6	27,2	27,3
	Museoiden tilojen määrä m ²	9 560	9 691	9 691	9 700
Liikuntapaikka-	Liikuntapaikkojen käyntikerrat 2)	1 265 410	1 313 944	1 400 000	1 280 118
palvelut	Liikuntapaikkojen tilojen määrä m ²	51 291	52 700	64 532	64 532

1) Luvut sisältävät Kuopion lisäksi Kaavin ja Tuusniemen kirjastojen tunnusluvut.

2) Liikuntapaikkojen käyntikerrat sisältää sisä- ja ulkoliikuntapaikkojen sekä kaupallisten tilaisuuksien kävijät

Avainprosessi: **Ohjatun hyvinvoinnin ja omaehtoisen oppimisen palvelut**

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2016	TP 2017	KS 2018	TP 2018
Kansalaistoiminnan	Kulttuuri- ja liikuntaryhmiin osallistuneet 1)	87 275	107 395	90 500	94 137
aktivointi	Kino-Kuvakukon ja Niilsien Mantun kävijöiden lukumäärä	27 668	39 447	31 000	28 663
	Yleis- ja erityisavustukset €/as	26,2	25,7	27,07	27,51
	Asukastupaverkosto, asukastupien lukumäärä	12	10	12	11
	Asukastupien kävijämäärä	69 991	79 888	70 000	79 718
	Asukastupien työllistämisaikutus (henkilöä / htv) 2)	74/22	125/27	110/20	159/21
	Kansalaistoiminnan aktivoinnin tilojen määrä m ²	1 977	2 836	3 127	3 127
Kansalaisopisto 3)	Kansalaisopiston opiskelijamäärä (brutto)	25 263	24 335	24 000	24 538
	Kansalaisopiston opetustuntien lukumäärä	45 469	45 306	44 000	44 257
	Kansalaisopiston nettokustannus €/h (ilman valt.osuuksia ja työll.)	64,5	66,30	72,71	72,72
	Kansalaisopiston tilojen määrä m ²	3 535	3 484	3 658	3 528

1) Kulttuuriin - ja liikuntaan aktivointiin lasketaan em. ryhmiin osallistuneet sekä liikunta- ja kulttuuripolkuun osallistuneet

2) Asukastupatoiminta: palkkatukityöllistetyt, työharjoittelijat, työvalmennuksessa olevat sekä kuntouttavassa työtoiminnassa olevat.

3) TA-2018 opetustuntien lukumäärän pieneminen johtuu työvoimapoliittisen maahanmuuttajakoulutuksen loppumisesta. K-opiston mittarit ovat vuositason mittareita.

Avainprosessi: **Taidepalvelut**

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2016	TP 2017	KS 2018	TP 2018
Kaupunginteatteri	Teatterissa kävijöiden lukumäärä	74 530	76 116	65 000	81 502
	Nettokustannukset / katsoja	61,8	63,01	73,08	60,9
	Näytäntöjen lukumäärä	313	372	240	366
	Kaupunginteatterin tilojen määrä m ²	7 982	7 982	7 982	7 982
Musiikkikeskus *	Kävijöitten lukumäärä	111 150	114 176	45 000	45 775
	Tapahtumien lukumäärä	666	720	200	148
	Nettokustannukset / kävijät	2,0	2,7	10,4	9,2
	Musiikkikeskuksen tilojen määrä m ²	5 760	5 760	3 036	5 760
Kaupunginorkesteri	Konserttien kokonaislukumäärä	196	185	85	169
	Kuulijoiden kokonaislukumäärä	45 847	46 646	45 000	50 568
	Nettokustannukset / kuulijat	61,8	62,5	68,6	61

* Musiikkikeskus oli suljettu remontin takia 1.1.-31.8.2018.

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue		TP 2016	TP 2017	KS 2018	TP 2018
Henkilöstömittarit	Kokonaistyöaika (ilman työllistämistä)	430,5	431,0	412	437,4
	Sairauspoissaolot kalenteripv / htv	10,2	11,8	11	10,7

HENKILÖSTÖSEURANTA

HYVINVOINNIN EDISTÄMISEN PALVELUALUE

	MUUTOS EDELLISEEN VUOTEEN HTV				
	TOTEUMA	TOTEUMA	TOTEUMA	MUUTOS	MUUTOS
	12/2016 HTV	12/2017 HTV	12/2018 HTV	2017/2018 HTV	%
Omatoimisen hyvinvoinnin palvelut	192,3	188,6	187,6	-1,0	-1 %
Ohjatun hyvinvoinnin palvelut	86,7	89,5	106,9	17,4	19 %
Taidepalvelut	146,0	148,3	137,8	-10,5	-7 %
Johdon tukipalvelut	4,0	4,0	5,0	1,0	25 %
Tapahtumapalvelut	1,0	0,6	0,0	-0,6	-100 %
YHTEENSÄ	430,5	431,0	437,4	6,4	1 %

SAIRAUSPOISSAOLOT

	Kal.pv/HTV	Kal.pv/HTV	Kal.pv/HTV	MUUTOS	MUUTOS
	12/2016	12/2017	12/2018	2017/2018	%
Omatoimisen hyvinvoinnin palvelut	12,4	11,7	13,2	1,5	13 %
Ohjatun hyvinvoinnin palvelut	8,2	10,2	9,2	-1,0	-10 %
Taidepalvelut	8,7	12,9	8,6	-4,3	-33 %
Johdon tukipalvelut	3,0	11,3	7,2	-4,1	-36 %
Hyvinvoinnin edistämisen palvelu	10,2	11,8	10,7	-1,1	-9 %
alue					
Ydinkaupunki	16,9	17,0	17,4	0,4	2 %

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue VUODEN 2018 TILINPÄÄTÖSTIETOJA

KUOPIO

02/2019

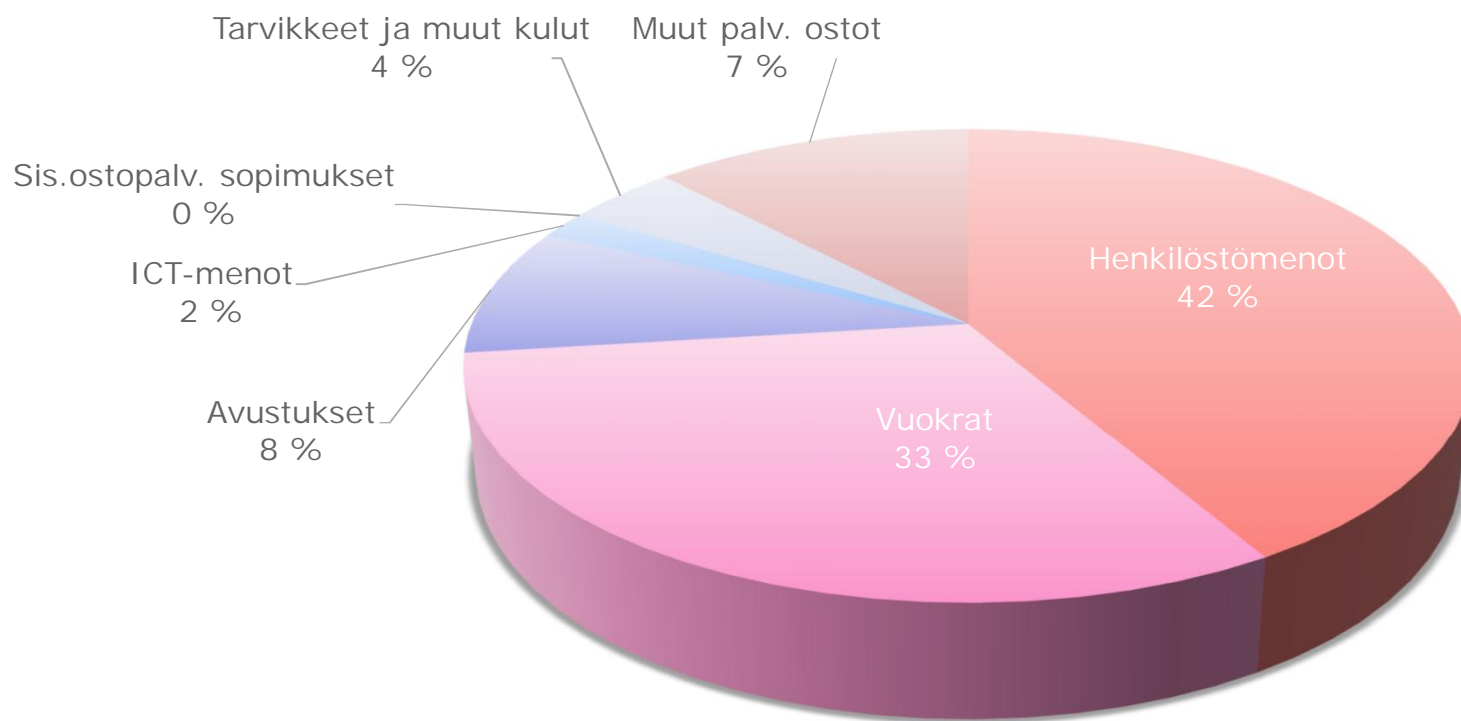
KUOPIO

**HYVINVOINNIN EDISTÄMISEN PALVELUALUE
KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMINEN VUOSI 2018**

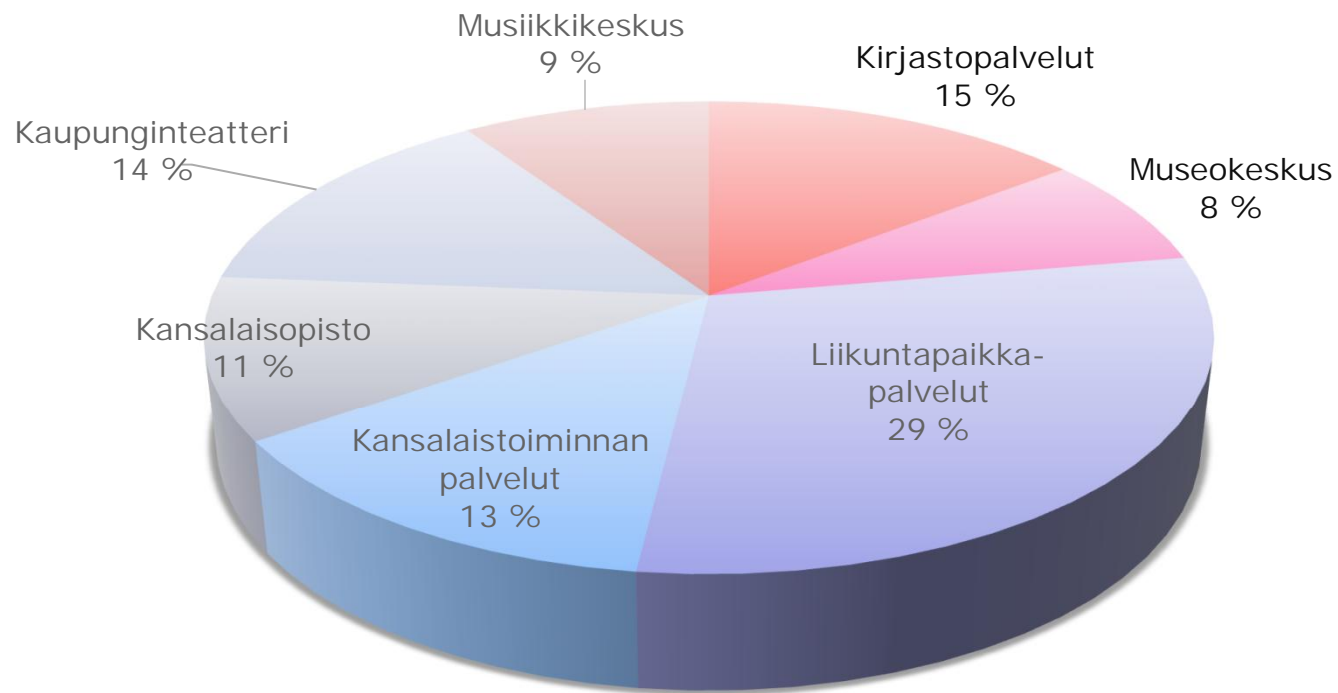
Tilinpäätös

		TA-2018 + TAMUT	Toteuma 1.1.-31.12.	Erotus	Toteuma % Lask.=100 %	Toteuma ed. vuosi 1.1.-31.12.	Muutos %
		€	€	€		2017/2018	
KIRJASTO- PALVELUT	Toimintatuotot	844 467	906 192	61 725	107,3 %	786 235	15,3 %
	Henkilöstökulut	-3 479 819	-3 438 525	41 294	98,8 %	-3 371 615	2,0 %
	Muut kulut	-3 196 236	-3 250 566	-54 330	101,7 %	-3 211 395	1,2 %
	Toimintakulut yht.	-6 676 055	-6 689 091	-13 036	100,2 %	-6 583 010	1,6 %
	Toimintakate	-5 831 588	-5 782 899	48 689	99,2 %	-5 796 775	-0,2 %
MUSEOKESKUS	Toimintatuotot	347 842	322 432	-25 410	92,7 %	296 342	8,8 %
	Henkilöstökulut	-1 699 981	-1 722 446	-22 465	101,3 %	-1 624 027	6,1 %
	Muut kulut	-1 745 471	-1 839 831	-94 360	105,4 %	-1 680 005	9,5 %
	Toimintakulut yht.	-3 445 452	-3 562 277	-116 825	103,4 %	-3 304 033	7,8 %
	Toimintakate	-3 097 610	-3 239 844	-142 234	104,6 %	-3 007 690	7,7 %
LIIKUNTA- PAIKKA- PALVELUT	Toimintatuotot	3 406 827	3 199 812	-207 015	93,9 %	3 115 993	2,7 %
	Henkilöstökulut	-2 297 296	-2 248 096	49 200	97,9 %	-2 301 069	-2,3 %
	Muut kulut	-11 932 010	-11 386 290	545 720	95,4 %	-10 994 079	3,6 %
	Toimintakulut yht.	-14 229 306	-13 634 386	594 920	95,8 %	-13 295 148	2,6 %
	Toimintakate	-10 822 479	-10 434 574	387 905	96,4 %	-10 179 155	2,5 %
KANSALAI- TOIMINNAN PALVELUT	Toimintatuotot	262 511	512 127	249 616	195,1 %	559 401	-8,5 %
	Henkilöstökulut	-1 306 835	-1 489 656	-182 821	114,0 %	-1 313 792	13,4 %
	Muut kulut	-4 457 349	-4 642 457	-185 108	104,2 %	-4 397 355	5,6 %
	Toimintakulut yht.	-5 764 184	-6 132 113	-367 929	106,4 %	-5 711 147	7,4 %
	Toimintakate	-5 501 673	-5 619 986	-118 313	102,2 %	-5 151 746	9,1 %
KANSALAI- OPISTO	Toimintatuotot	1 805 220	1 869 965	64 745	103,6 %	2 030 778	-7,9 %
	Henkilöstökulut	-3 461 355	-3 513 260	-51 905	101,5 %	-3 417 562	2,8 %
	Muut kulut	-1 543 303	-1 575 246	-31 943	102,1 %	-1 618 770	-2,7 %
	Toimintakulut yht.	-5 004 658	-5 088 506	-83 848	101,7 %	-5 036 332	1,0 %
	Toimintakate	-3 199 438	-3 218 540	-19 102	100,6 %	-3 005 553	7,1 %
KAUPUNGIN- TEATTERI	Toimintatuotot	1 641 359	1 590 426	-50 933	96,9 %	1 563 435	1,7 %
	Henkilöstökulut	-3 479 908	-3 686 871	-206 963	105,9 %	-3 474 117	6,1 %
	Muut kulut	-2 911 613	-2 867 115	44 498	98,5 %	-2 885 495	-0,6 %
	Toimintakulut yht.	-6 391 521	-6 553 987	-162 466	102,5 %	-6 359 612	3,1 %
	Toimintakate	-4 750 162	-4 963 560	-213 398	104,5 %	-4 796 177	3,5 %
MUSIIKKI- KESKUS	Toimintatuotot	678 899	840 735	161 836	123,8 %	1 225 457	-31,4 %
	Henkilöstökulut	-2 926 009	-2 894 718	31 291	98,9 %	-2 901 232	-0,2 %
	Muut kulut	-1 305 438	-1 448 344	-142 906	110,9 %	-1 543 287	-6,2 %
	Toimintakulut yht.	-4 231 447	-4 343 062	-111 615	102,6 %	-4 444 519	-2,3 %
	Toimintakate	-3 552 548	-3 502 327	50 221	98,6 %	-3 219 061	8,8 %
TUKIPALVELUT	Toimintatuotot	2 049	2 421	372	118,2 %	972	149,0 %
	Henkilöstökulut	-209 632	-291 591	-81 959	139,1 %	-217 823	33,9 %
	Muut kulut	-100 455	-125 684	-25 229	125,1 %	-86 395	45,5 %
	Toimintakulut yht.	-310 087	-417 275	-107 188	134,6 %	-304 218	37,2 %
	Toimintakate	-308 038	-414 853	-106 815	134,7 %	-303 246	36,8 %
HYVINVOINNIN EDISTÄMISEN PALVELU- ALUE YHT.	TOIMINTATUOTOT	8 989 174	9 244 111	254 937	102,8 %	9 578 615	-3,5 %
	Henkilöstökulut	-18 860 835	-19 285 163	-424 328	102,2 %	-18 621 237	3,6 %
	Muut kulut	-27 191 875	-27 135 533	56 342	99,8 %	-26 416 780	2,7 %
	TOIMINTAKULUT YHT.	-46 052 710	-46 420 696	-367 986	100,8 %	-45 038 018	3,1 %
	TOIMINTAKATE	-37 063 536	-37 176 585	-113 049	100,3 %	-35 459 403	4,8 %

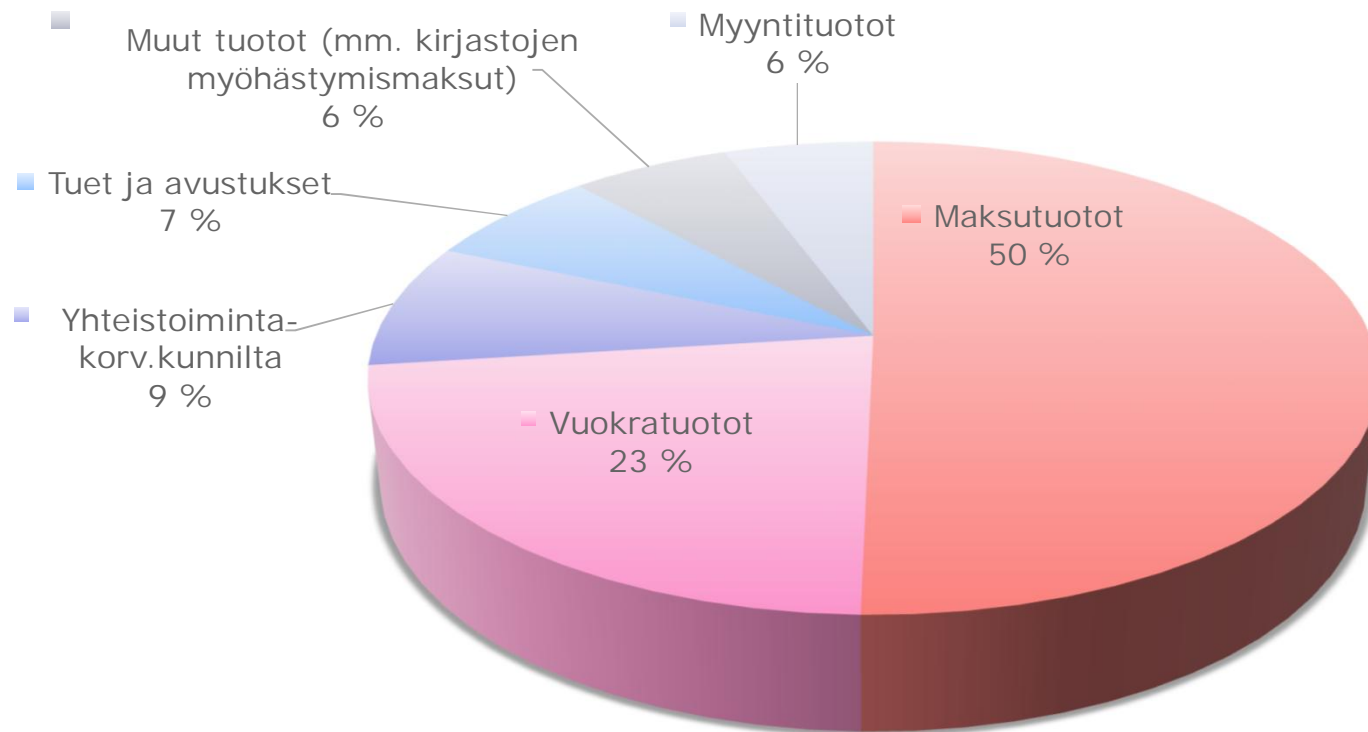
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen meno- rakenne 2018 (-46 420 696 €)

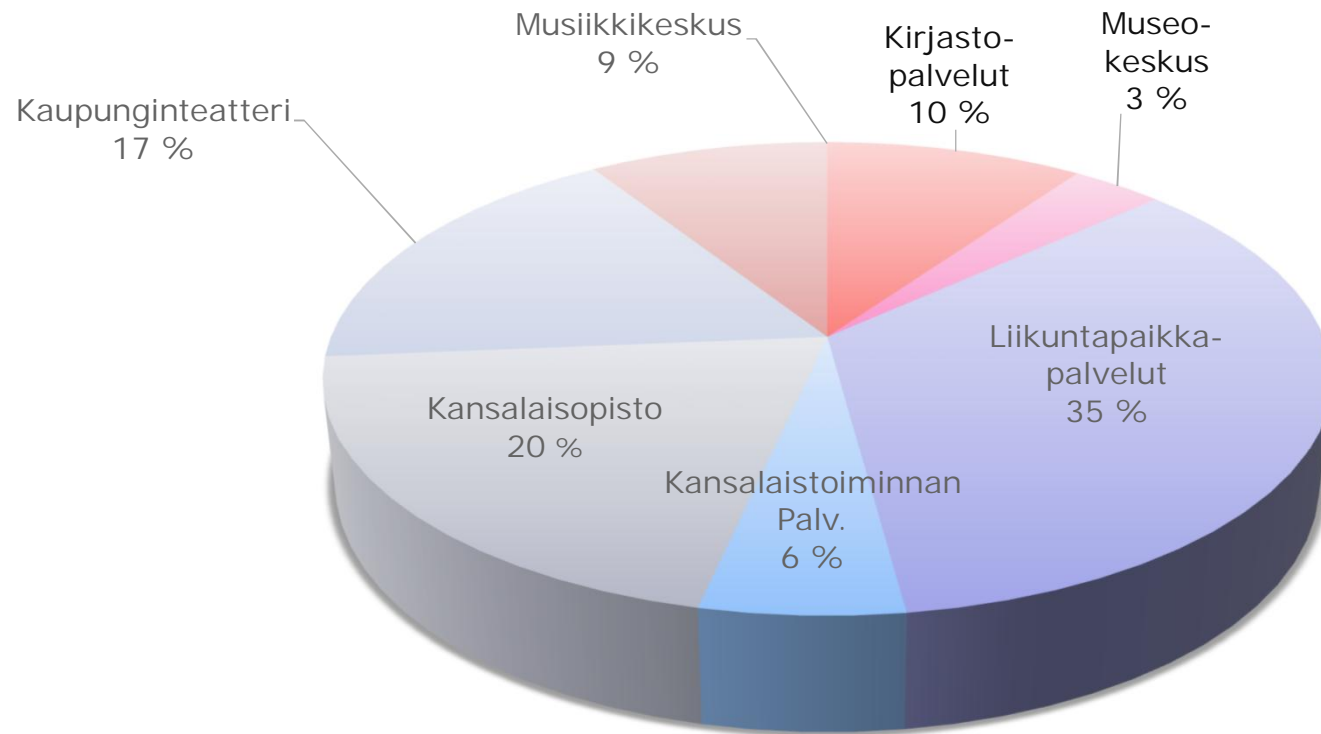
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen menot palveluprosesseittain 2018

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen tulorakenne 2018 (9 244 111 €)

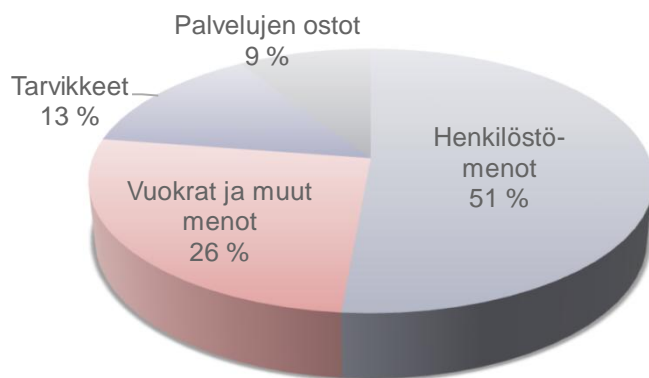

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen tulot palvelu- prosesseittain 2018

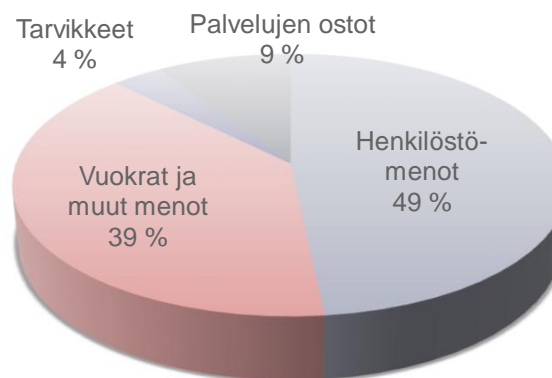

Palveluprosessit / toimintakulut

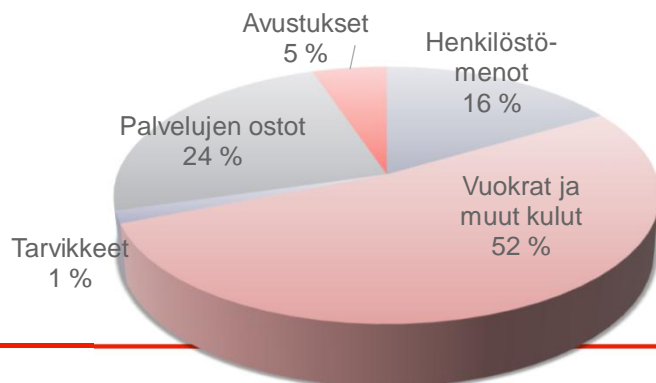
Kirjastopalvelut / toimintakulut -6,7 M€

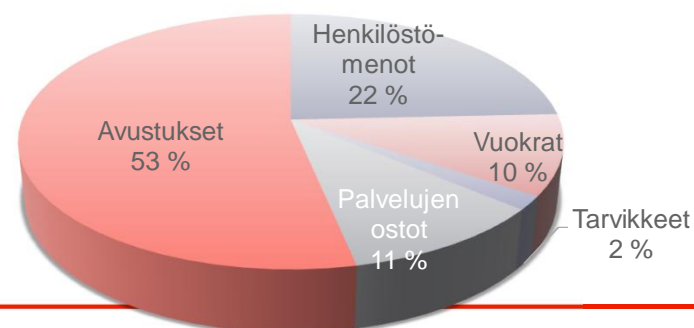
Museokeskus / toimintakulut -3,6 M€

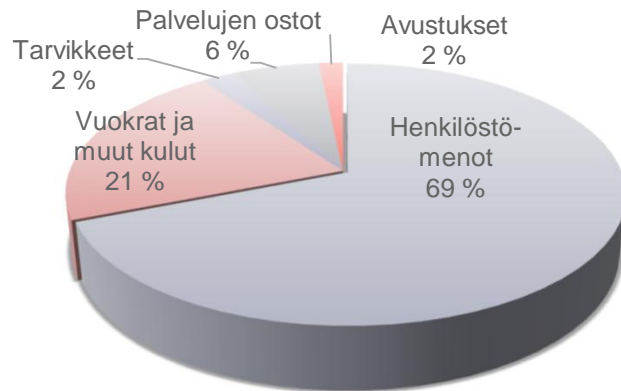
Liikuntapaikkapalvelut / toimintakulut -13,6 M€

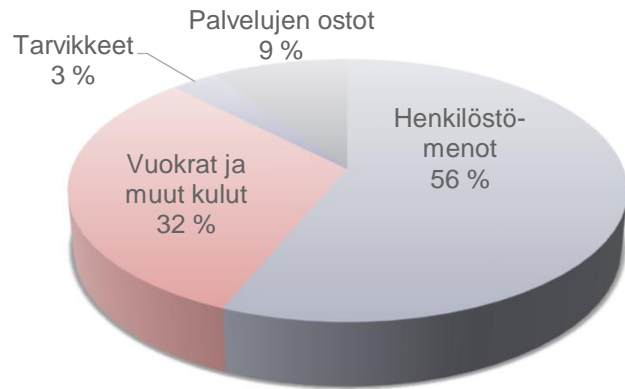
Kansalaistoiminnan palv./ toimintakulut -6,1 M€

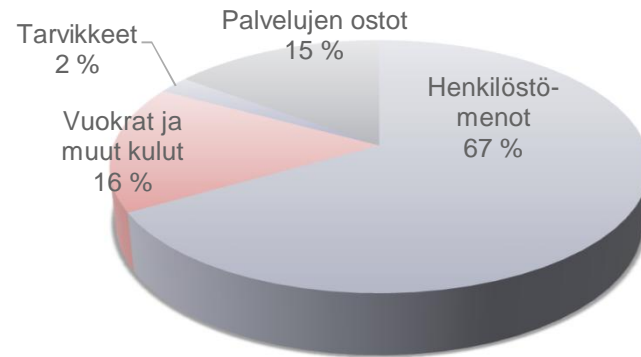
Kansalaisopisto / toimintakulut -5,1 M€

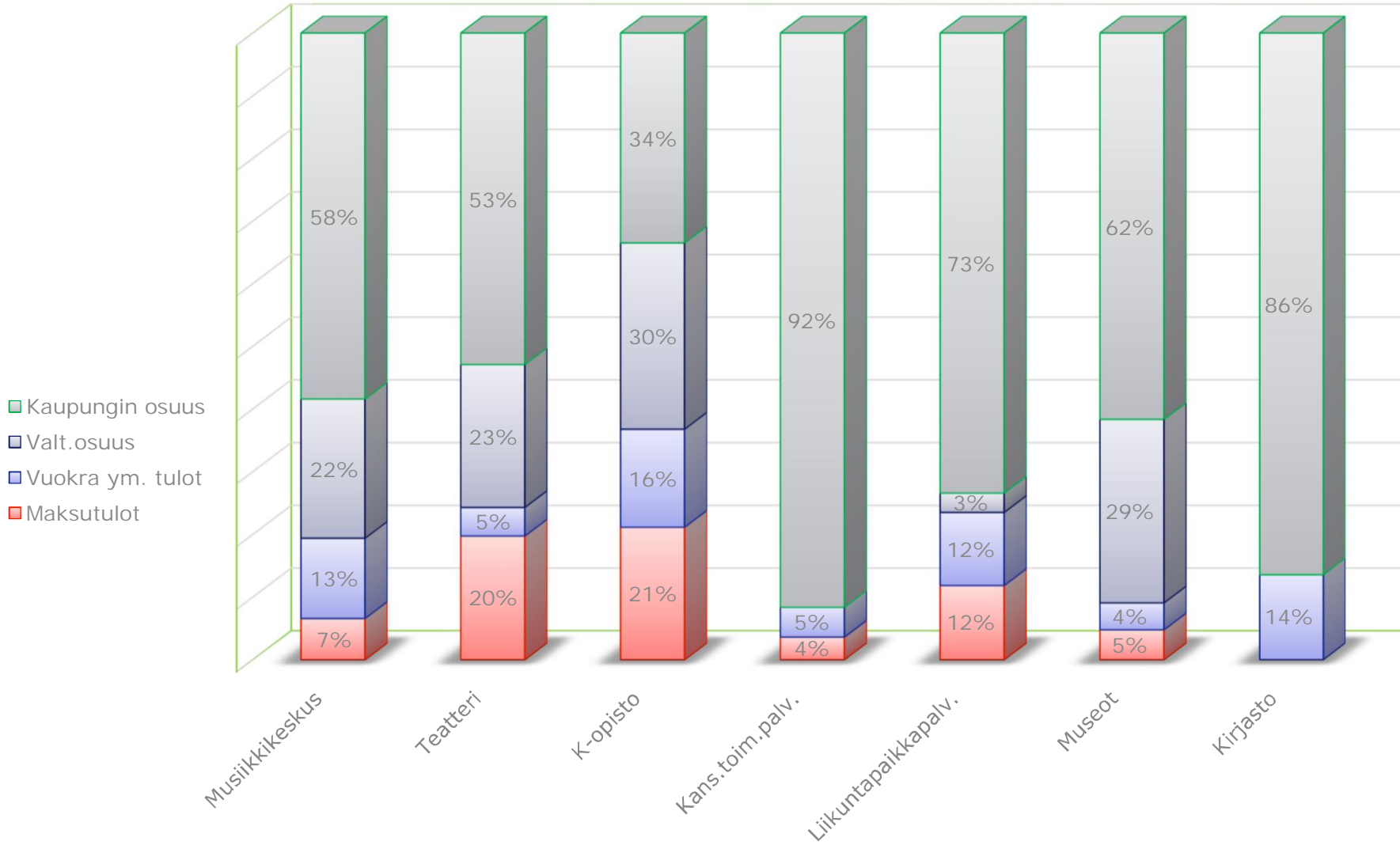

Kaupunginteatteri / toimintakulut -6,6 M€

Musiikkikeskus / toimintakulut -4,3 M€

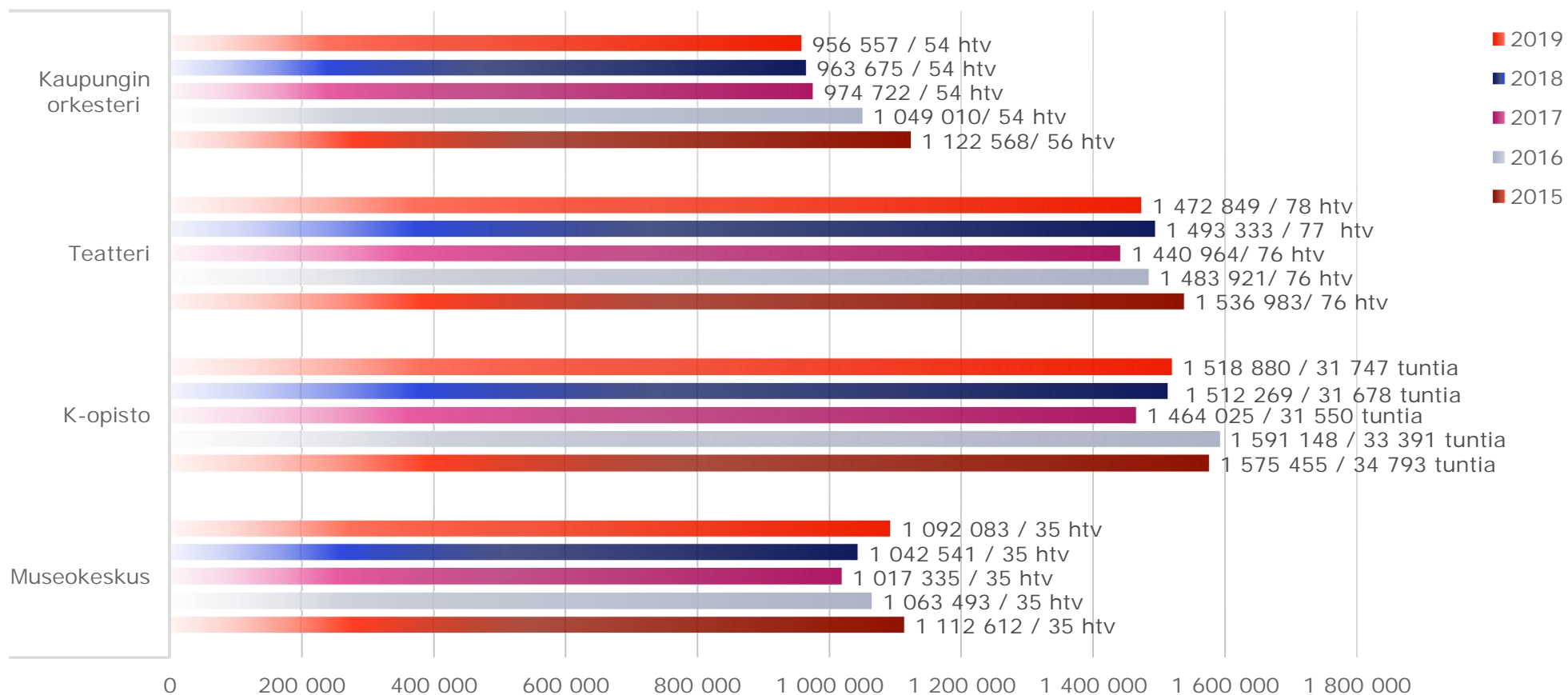

Kirjastojen ja yleisen kulttuuritoimen valtioosuudet on yhdistetty vm:n hallinnoimaan kuntien peruspalvelujen valtionosuuksiin.

KUOPIO

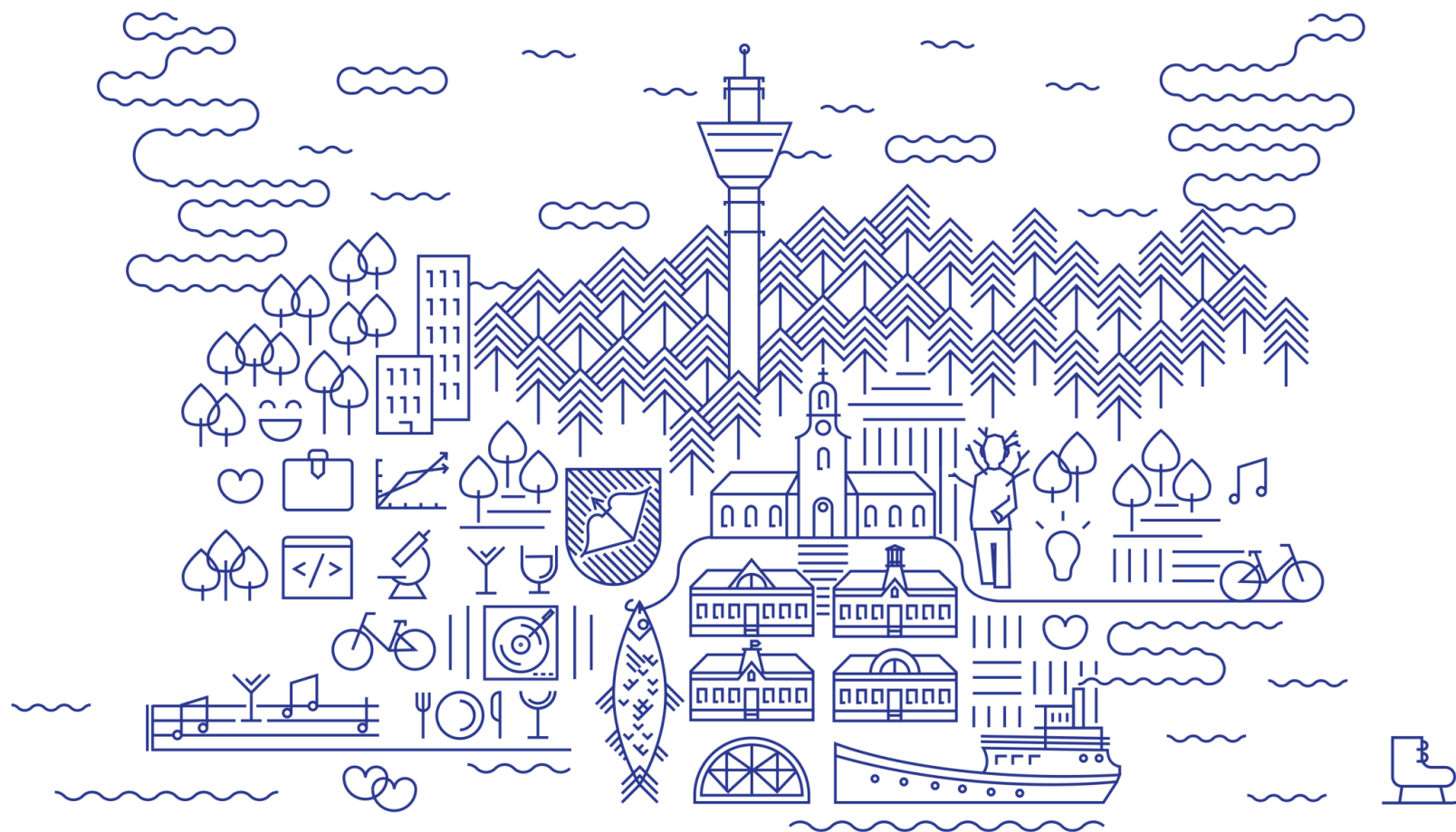
Kulttuuritoimen valtionosuudet 2015 -2019 (OKM:n päätökset)

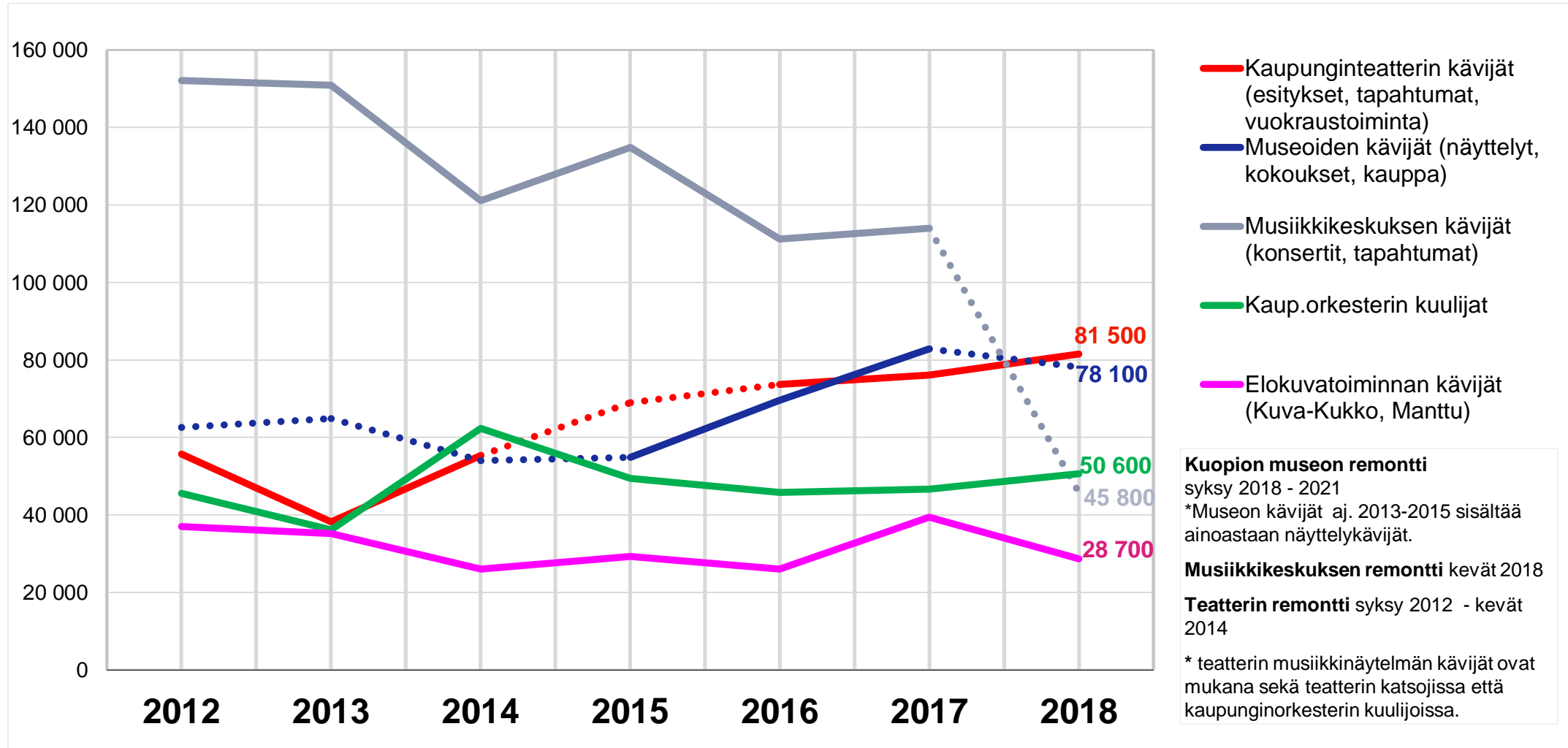
Kirjastojen ja yleisen kulttuuritoimen valtioosuudet on yhdistetty vm:n hallinnoimaan kuntien peruspalvelujen valtionosuuksiin.

KUOPIO

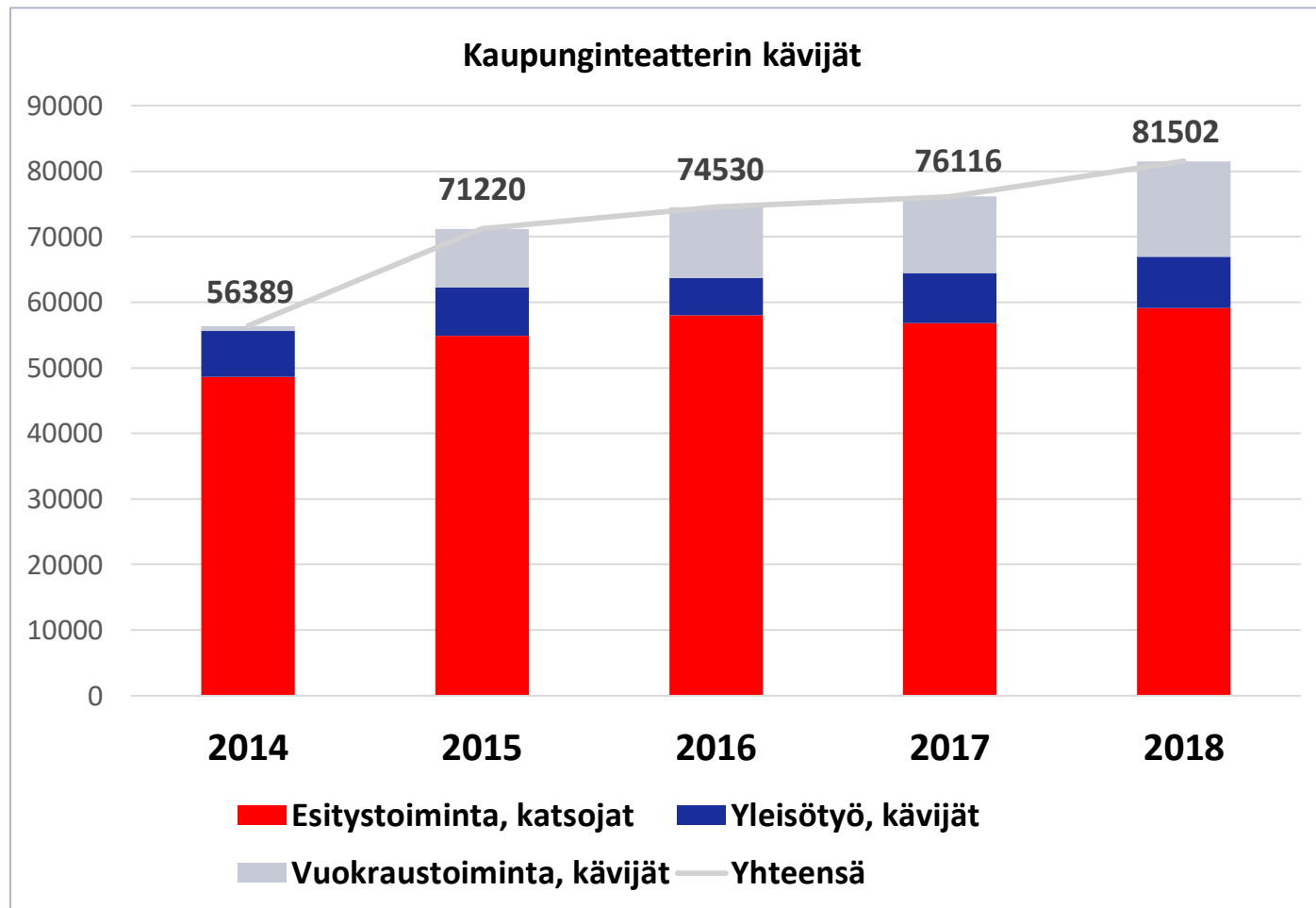
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen toimintatietoa 2018

Kulttuurilaitosten kävijät 2012 - 2018

Kaupunginteatteri

Kaupunginteatterin kävijät

81 500

(2018)

Kaupunginteatterin **vuokraustoiminnan** kävijämäärä on kasvanut remontin valmistumisen jälkeen:

v. 2015 **8 900**

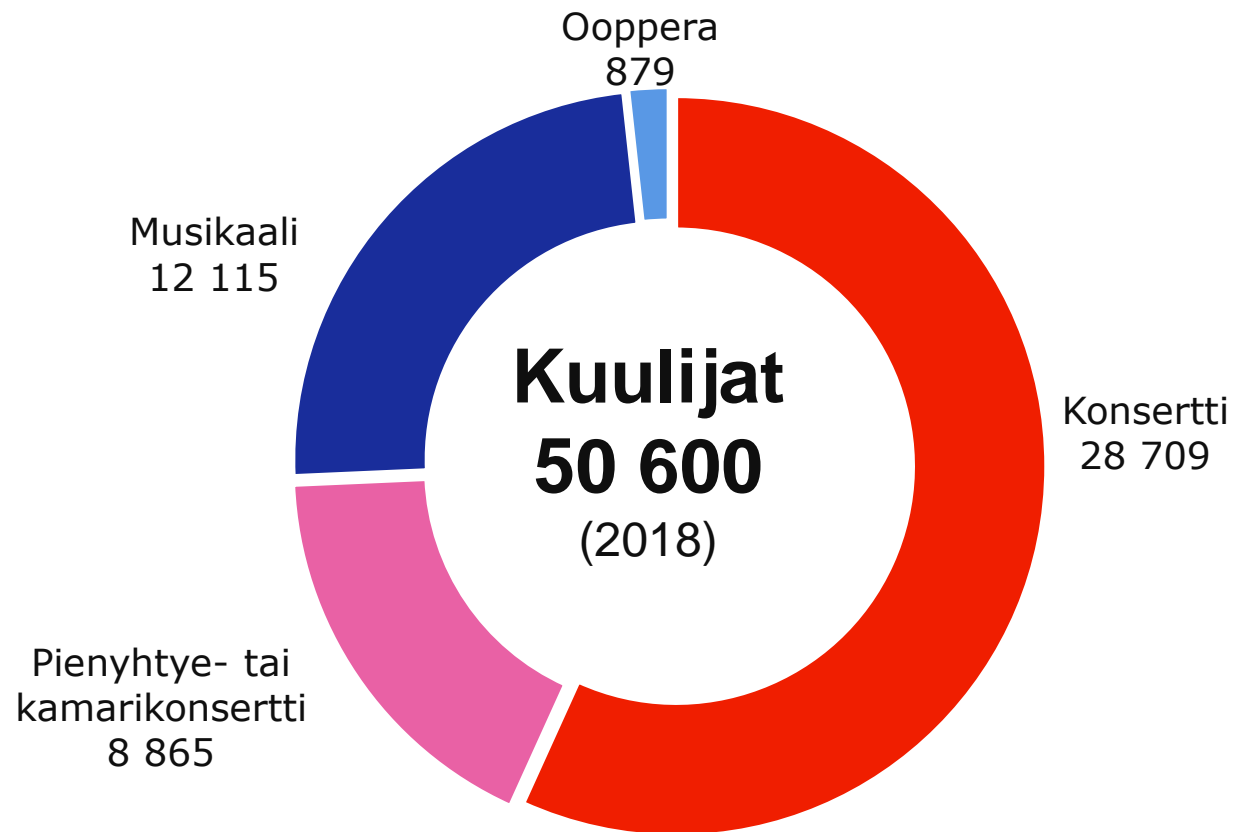
v. 2018 **14 600**

Kaupunginteatterin pääsylipputuotot olivat n. **1,3 M€ /vuosi** aj. 2015 – 2018.

Kaupunginorkesteri

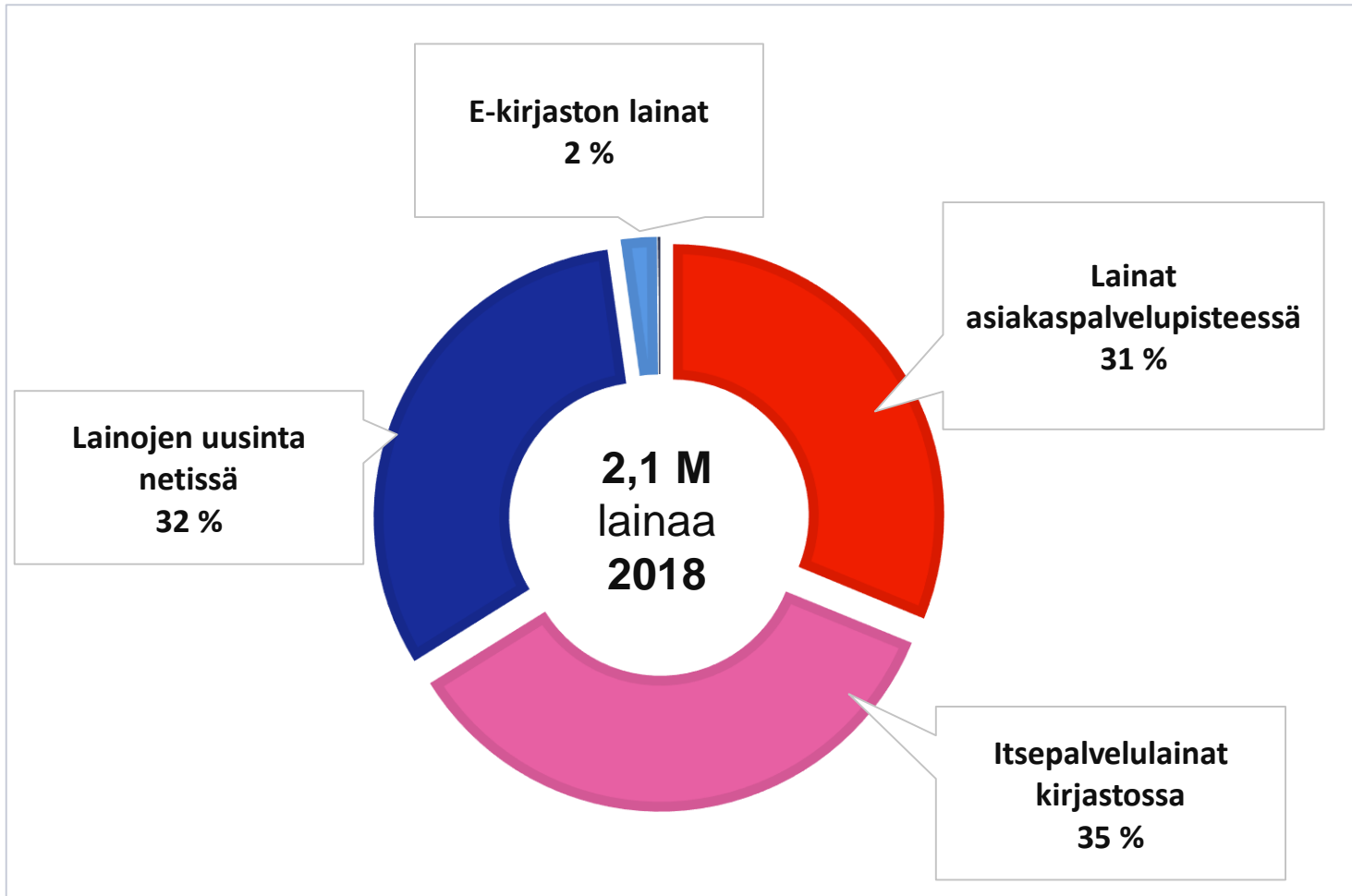

Kaupunginorkesterin kuulijat

Kaupunginorkesterin pääsylipputuotot olivat n. **220 000 € v. 2018** (291.000 € v. 2017).

Kirjastot 2018

Kirjastot 2018

- Lainoja n. 2,1 milj.
- Lainajia n. 42 800
- Kirjastokäyntejä 1,4 milj.

Kirjaston **sähköisten palveluiden** käyttö lisääntyy.

Omatoimikirjastot (Jynkkä, Karttula, Nilsinä) lisäävät kirjastojen aukioloa ja fyysisten kirjastokäyntien määrää.

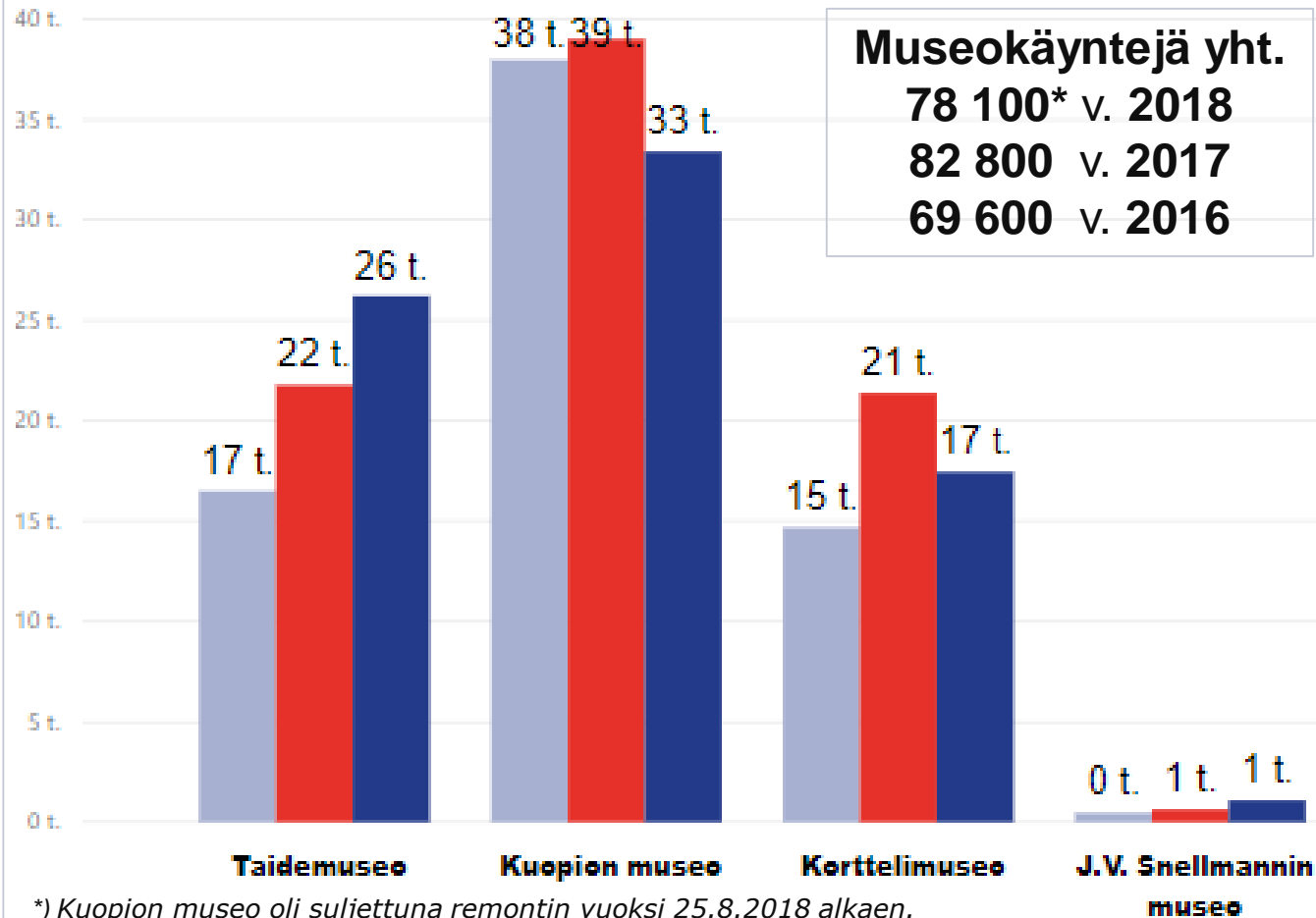
Kuopion kirjasto hoitaa Kaavin ja Tuusniemen kirjastopalvelut.

Museot 2018

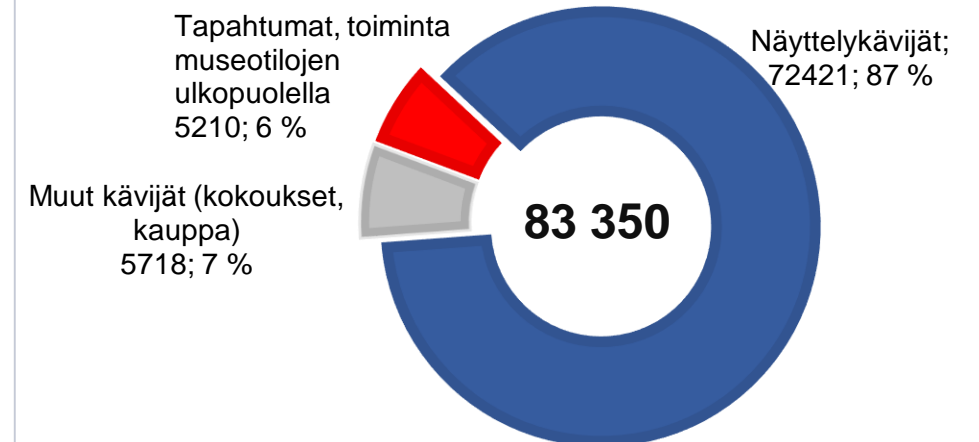
Museokävijät (näyttelyt, museokauppa, kokoustila)

vuosi ● 2016 ● 2017 ● 2018

Kuopion museo oli suljettuna remontin vuoksi 25.8.2018 alkaen. Taidemuseon näyttelyt olivat suosittuja, ja erityisesti taidemuseon kävijämäärä kasvoi.

Museoiden asiakkaat

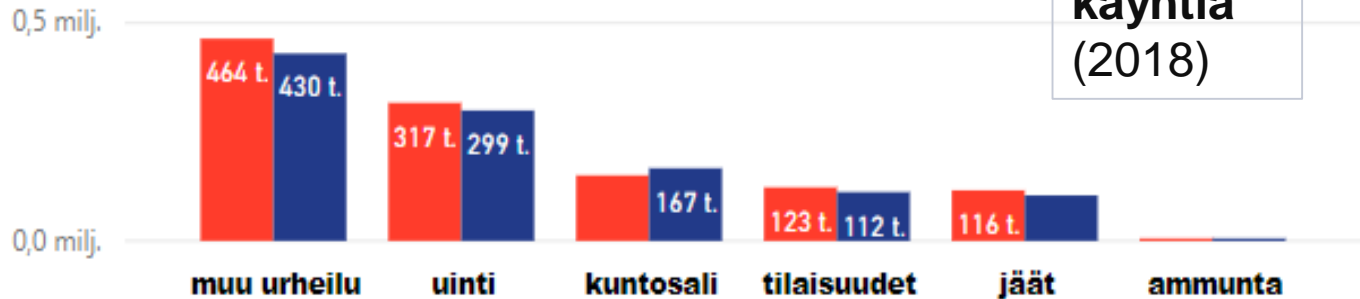

Liikuntapaikat 2018

Sisäliikuntalajien kävijät

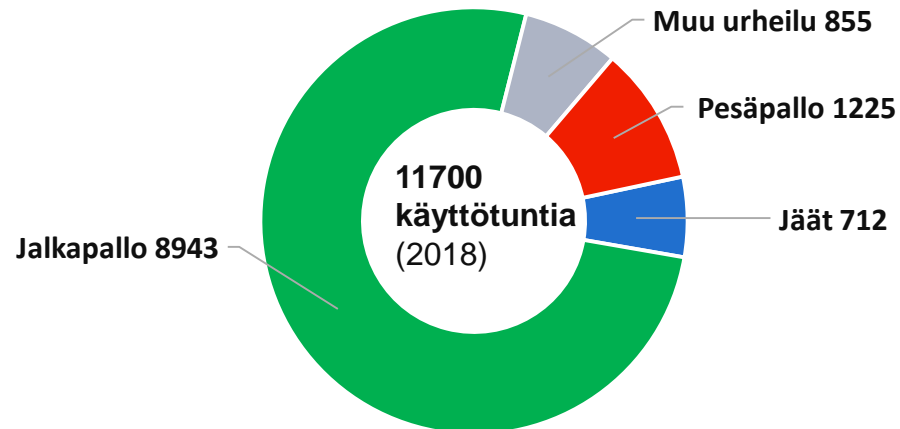
● 2017 ● 2018

Liikuntapaikat 2018

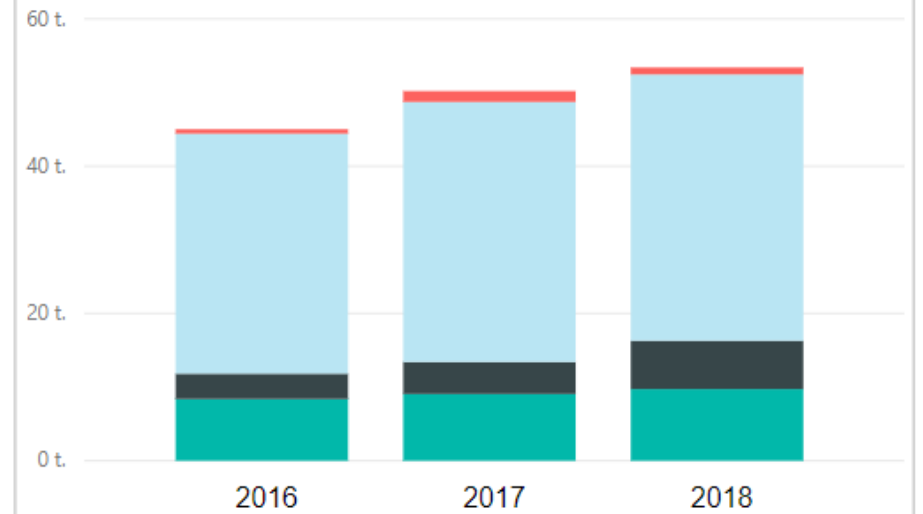
- Sisäliikuntapaikoissa 1,2 milj. käyntiä.
- Ulkoliikuntapaikoissa arvioituja käyntejä 276 000 ja käyttötunteja 11 700. Eniten käyttötunteja on jalkapallostadionilla.
- Koulujen salien iltakäyttötunteja n. 53 400.

Ulkoliikuntapaikkojen käyttötunnit 2018

Koulujen salien käyttötunnit

Käyttö ● Oma käyttö ● Tilap. käyttö ● Vakiokäyttö ● YO-kirjoitukset

Kansalaisopisto 2018

Opetuskerroilla käyntien ja tuntien lukumäärä

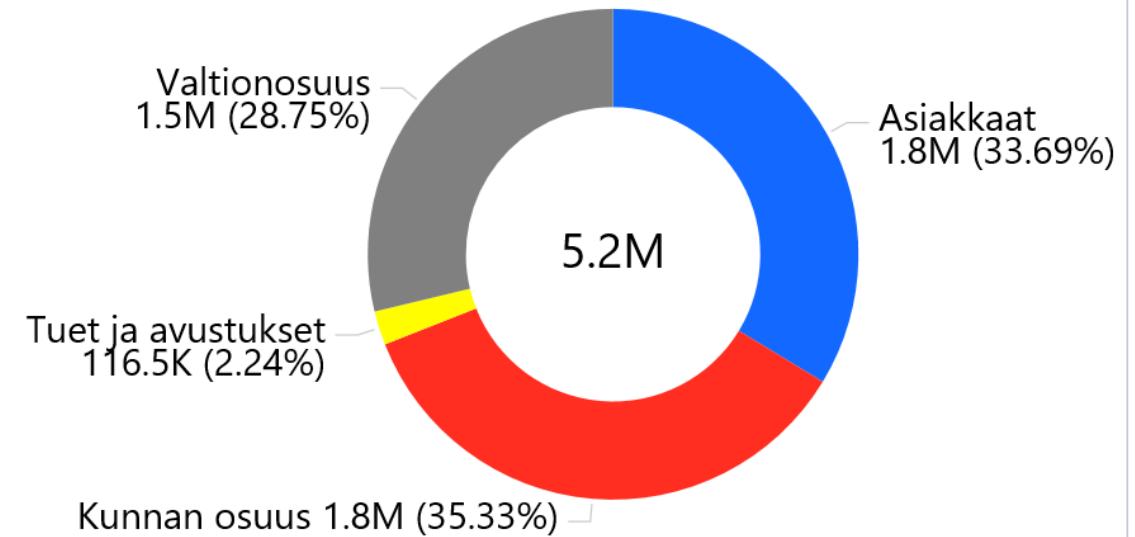
Mittari ● Opetuskerroilla käyntien lukumäärä ● Opetustuntien lukumäärä

Kansalaisopiston kursseja
Kuopiossa **1618**
Sopimuskunnissa **231**
(2018)

Kansalaisopiston rahoitus 2018

Arvo by Laji (?)

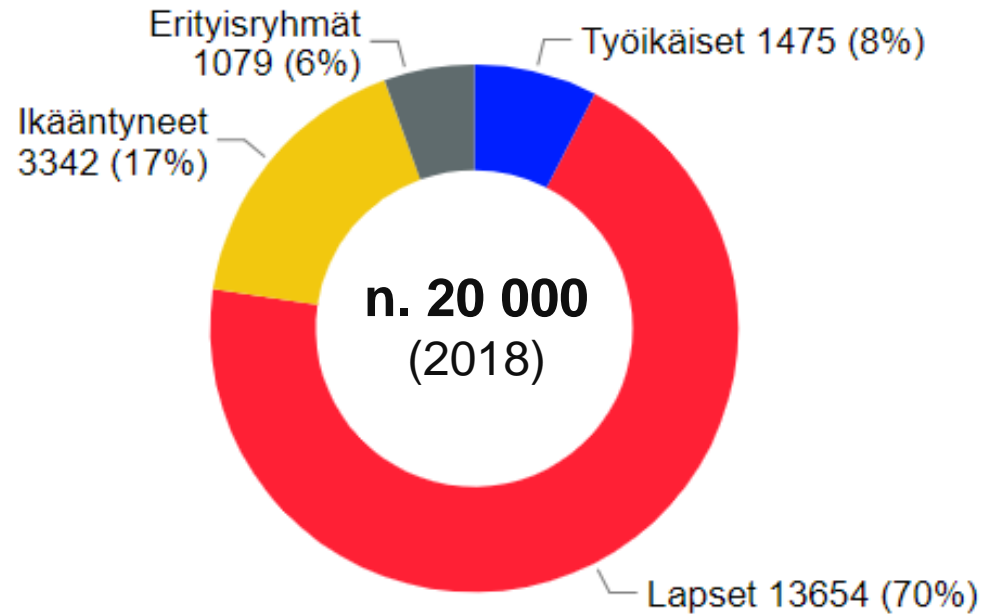

Kansalaisopiston menot olivat 5,2 M€ vuonna 2018. Asiakasmaksutuotot kattoivat n. 34 % kuluista. *Kuopion kansalaisopisto tuottaa palvelut myös Kaavin, Tuusniemen ja Rautavaaran kunnille.*

Kansalaistoiminnan aktivointi 2018

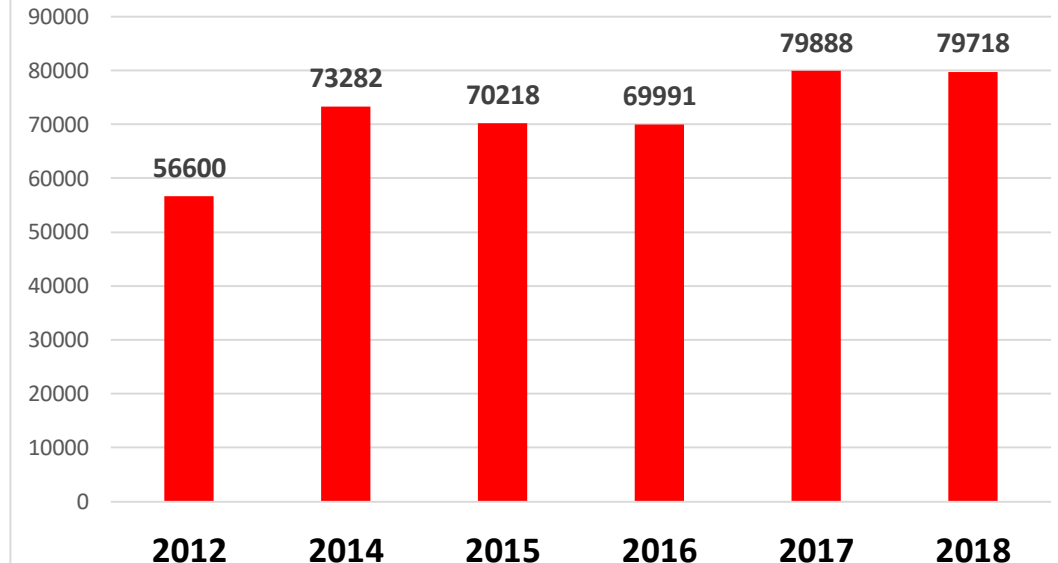

Kulttuuriin aktivointiryhmiin osallistumiskerrat 2018

* Esim. ikä- ja erityisryhmien kulttuuri- ja liikuntaryhmät, koulujen liikunta- ja kulttuuripolut, Syopersyys- ja Hyperhiihtoloma, Pakkaspäivät.

Asukastupien kävijämäärä

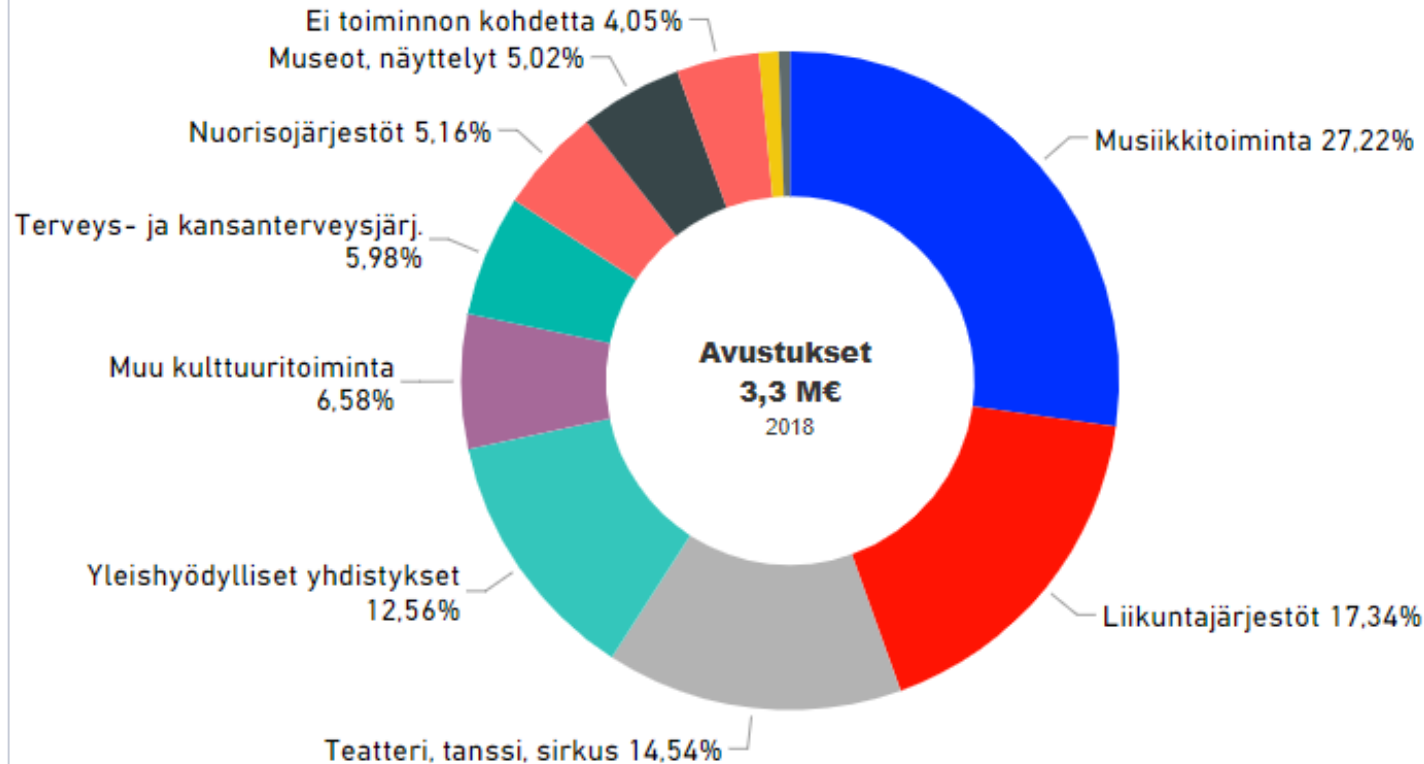
Asukastuvat

	Mittari	2017	2018
Asukas- ja kyläyhdistykset, lkm.		43	43
Asukastupaverkosto, asukastupien määrä		10	11
Asukastupien kävijämäärä		79888	79718
Asukastupien työllistetyt henkilöt (lkm)		45	265

Järjestö- ja avustuspalvelut 2018

Maksetut avustukset 2018

Maksetut avutukset €

Toiminto	2017	2018
Musiikkitoiminta	892800	889000
Liikuntajärjestöt	534300	566447
Teatteri, tanssi, sirkus	475400	475100
Yleishyödylliset yhdistykset	402000	410400
Muu kulttuuritoiminta	210769	215027
Terveys- ja kansanterveysjärj.	188375	195325
Nuorisojärjestöt	155200	168650
Museot, näyttelyt	158688	164100
Ei toiminnon kohdetta	52672	132347
Asukas-, lähiö- ja kyläyhdy.	31680	32360
Eläkeläisjärjestöt	16150	17706
Yhteensä	3118034	3266462

Avustuspalvelun asiakkuudet

Mittari1	2017	2018
Kulttuurijärjestöt ja muut toimijat	91	85
Liikuntajärjestöt	74	77
Nuorisojärjestöt	50	50
Kansanterveys- ja terveysjärjestöt	46	45
Muut yleishyödylliset yhdistykset	46	44
Eläkeläisjärjestöt	28	26
Yhteensä	335	327

*) "Ei toiminnon kohdetta" = Kake-hankkeen kuntaosuus, Puijo Areena

Investointiosan seuranta 31.12.2018

TA 2018 (1 000 €)	TA muutos	TA muutoksen jälkeen	Toteuma 2018 (1 000 €)
----------------------	--------------	----------------------------	------------------------------

KONEET JA KALUSTO

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta (bruttositova)

Tulot	0	0	0	
Menot	-731	0	-731	-671
Netto	-731	0	-731	-671

- Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen kalustohankintoihin mm. Nilsian ja Karttulan kirjastojen kalustaminen ja varustaminen sekä kaupunginteatterin ja musiikkikeskuksen valokaluston, laitteiden ja kaluston uusimiseen

Toteuma ja poikkeamat:

Toimintakulujen toteutuma 91,8 %.

Suurimmat hankinnat kohdistuivat Nilsian ja Karttulan kirjastojen kalustamiseen ja varustamiseen. Kuopio-hallille hankittiin uusi esiintymislava, tulostaulu sekä uudet hyppypaikat. Kansalaistoiminnan palveluihin hankittiin tankofutisareena, museoilla uusittiin näyttely- sekä ulkovalaistusta. Teatterilla hankittiin valokalustoa esim. valopöytä ja Musiikkikeskuksessa hankittiin mm. yleisötilojen ledvalaisimia.

MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET (bruttositova)

Tulot	0	0	0	
Menot	-50	0	-50	-49
Netto	-50	0	-50	-49

Museon kokoelmien kartuttamiseen ja kehittämiseen, taideomaisuuden ylläpitoon.

Toteuma ja poikkeamat:

Toimintakulujen toteutuma 98,3 %.

Määräraha käytettiin taidemuseon kokoelmahankintoihin sekä taideteosten huoltokustannuksiin.

YHDYSKUNTARAKENTAMINEN

Lähiliikuntapaikat (bruttositova)

Tulot	0		0	0
Menot	-100		-100	0
Netto	-100	0	-100	0

Liikuntapaikat (bruttositova)

Tulot	0		0	105
Menot	-6 105	-600	-6 705	-5 401
Netto	-6 105	-600	-6 705	-5 296

Liikuntapaikat

- Lippumäen tekojäärata 3 100 000 €
- Heinjoen ampuma- ja moottoriratakeskus 300 000 €

Lippumäen tekojääradan toteuttamisella pidennetään luistelukautta, parannetaan luistelualueen toimivuutta ja luodaan edellytyksiä uusien käyttäjäryhmien muodostumiselle sekä luistelu-urheilun kehittymiselle. Tekojääradan arvioidaan houkuttelevan pika- ja retkiluistelijoita myös valtakunnallisesti alueelle ja on siinä mielessä myös matkailua edistävä hanke. Suomessa on tällä hetkellä vain kaksi täysmittaista pikaluisteluun sopivaa tekojäärataa. Samalla Lippumäen alue saadaan vähitellen valmiiksi. Heinjoella jatketaan yhteisrakentamishankkeita alueen toimijoiden kanssa ja toteutetaan samalla alueen yleissuunnitelmaa sekä parannetaan harrastus- ja harjoitteluolosuhteita.

Toteuma ja poikkeamat:

Lippumäen tekojääradan rakentaminen on ollut käynnissä kevästä lähtien ja alueen työt saatiin pääosin valmiiksi loppuvuonna. Tekojääradan jäädytyslaitteiston käyttöönotto siirtyi vuodelle 2019 laitteiston pitkistä toimitusajoista johtuen. Alueelle aloitettiin luonnonjään tekeminen joulukuussa, alue saadaan käyttöön tammikuun 2019 alkupuolella. Kuntolaakson alueella on Hannes Kolehmainen kadun siirron maatyöt tehty, kadun valmistuminen ja siihen liittyvät työt Suokadulla jäävät vuodelle 2019. Heinjoella on jatkettu alueen rakentamista yhteistyössä alueella toimivien seurojen kanssa ja maanlajitysalueen laajennukselle on saatu ympäristölupa Aluehallintovirastosta. Laajennusta varten tarvittavan tiestön teko on käynnissä.

Lähiliikuntapaikat

- Pirttilahden keskuspuisto 100 000 €

Keskuspuiston korjauksen toteuttamisella parannetaan puistoaluetta ja lisätään alueen asukkaiden ja muiden puiston käyttäjien viihtyvyyttä.

Toteuma ja poikkeamat:

Pirttiniemen keskuspuiston hanke on valmis.

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue, hankkeet ja projektit 01-12/2018

Projektin nimi	Vastuussa oleva yksikkö (projekti)	Aloituspvm	Loppupvm	Kaupungin rooli	III seuranta, tulot	III seuranta, menot
Nuorisotakuu 2018-2019 / suomea maahanmuuttajanuorille	Kansalaisopisto	16.5.2018	31.12.2019	Kaupungin oma projekti	55 000	0
Nuorisotakuu 2017-2018 / suomea maahanmuuttajanuorille	Kansalaisopisto	15.6.2017	31.12.2018	Kaupungin oma projekti	50 000	-51 228
Taidekaruselli 2018-2019	Kansalaisopisto	1.5.2018	31.12.2019	Yhteistyöprojekti	18 328	-18 328
Laatu- ja kehittämisavustus 2017-2018 (Seniorit voimavaraksi - Osallisuuden lisäämistä senioripedagogiikkaa kehittämällä).	Kansalaisopisto	21.4.2017	31.12.2018	Kaupungin oma projekti	15 522	-22 773
Taiteen perusop. saatav.parantaminen / Taidekaruselli 2017-2018	Kansalaisopisto	12.8.2016	31.5.2018	Yhteistyöprojekti	7 478	-7 529
VS-Digi/Tieke 2018-2019	Kansalaisopisto	1.10.2018	31.5.2019	Kaupungin oma projekti	0	-1 006
Taidetestaajat	Kansalaistoiminnan aktivointiyksikkö	4.9.2017	31.5.2020	Kaupungin oma projekti	31 459	-34 605
Taidetaikureita ja kulttuurikamuja/Taidelähtöiset menetelmät varhaiskasvatuksessa ja nuorisotyössä	Kansalaistoiminnan palvelut	29.8.2017	31.12.2018	Yhteistyöprojekti	48 408	-52 022
Pienet lapset liikkeelle 2018	Kansalaistoiminnan palvelut	1.1.2018	31.12.2018	Kaupungin oma projekti	6 000	-8 137
Voimaa Vanhuuteen Kuopiossa 2018	Kansalaistoiminnan palvelut	1.1.2018	31.12.2018	Kaupungin oma projekti	2 900	-6 132
Sporttikortti 2018-2019	Kansalaistoiminnan palvelut	1.8.2018	31.5.2019	Kaupungin oma projekti	1 215	-1 215
Sporttikortti 2017-2018	Kansalaistoiminnan palvelut	1.8.2017	31.5.2018	Kaupungin oma projekti	8 415	-8 417
Taidehässäkkä, taidekerhojen järjestäminen	Kansalaistoiminnan palvelut	9.8.2017	30.6.2018	Kaupungin oma projekti	18 065	-20 269
Monikulttuurinen kirjasto	Kirjastopalvelut	31.8.2017	31.12.2018	Osallisuus- tai kumppanuusp	7 026	-7 071
Sukellus mediakasvatukseen P-S	Kirjastopalvelut	1.5.2018	31.12.2018	Osallisuus- tai kumppanuusp	12 000	-12 273
Nuoret lukemaan - Koillis-Savo	Kirjastopalvelut	8.12.2017	31.12.2018	Osallisuus- tai kumppanuusp	3 175	-3 259
Elävä ympäristö	Kulttuurihistoriallinen museo	1.12.2018	31.10.2019	Rahoitusprojekti	37 000	0
Liito-orava LIFE	Luonnontieteellinen museo	15.8.2018	31.12.2026	Yhteistyöprojekti	34 649	-2 571
MuseoLab - Tulevaisuuden museo	Museokeskus	1.4.2017	31.12.2018	Yhteistyöprojekti	34 000	-46 839
					390 641	-303 673